

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ÇALGI EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

TÜRK MÛSİKÎSİNDE MİSİRLİ İBRAHİM EFENDİ VE
BESTELERİ

Ahmet Hakan DEMİR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman: Prof. Dr. Ferdi KOÇ

HAZİRAN - 2024

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK MÛSİKÎSİNDE MİSİRLİ İBRAHİM EFENDİ VE
BESTELERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ahmet Hakan DEMİR

Enstitü Anabilim Dalı : Çalgı Eğitimi
Enstitü Bilim Dalı : Türk Müziği

“Bu tez 05/06/2024 tarihinde yüz yüze olarak savunulmuş olup aşağıdaki isimleri bulunan
jüri üyeleri tarafından oybirliği ile kabul edilmiştir.”

JÜRİ ÜYESİ	KANAATİ
Prof. Dr. Ferdi KOÇ	Başarılı
Prof. Dr. Sühan İRDEN	Başarılı
Doç. Dr. Safiye Şeyda ERDAŞ	Başarılı

ETİK BEYAN FORMU

Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının benzerlik oranının herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve Etik Kurul Onayı gerektiği takdirde onay belgesini aldığımı beyan ederim.

Etik kurul onay belgesine ihtiyaç var mıdır?

Evet ☐

Hayır ☒

(Etik Kurul izni gerektiren araştırmalar aşağıdaki gibidir:

- Anket, mülakat, odak grup çalışması, gözlem, deney, görüşme teknikleri kullanılarak katılımcılardan veri toplanmasını gerektiren nitel ya da nicel yaklaşımlarla yürütülen her türlü araştırmalar,
- İnsan ve hayvanların (materyal/veriler dahil) deneysel ya da diğer bilimsel amaçlarla kullanılması,
- İnsanlar üzerinde yapılan klinik araştırmalar,
- Hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalar,
- Kişisel verilerin korunması kanunu gereğince retrospektif çalışmalar.)

Ahmet Hakan DEMİR

05/06/2024

ÖN SÖZ

Türk Mûsikîsinde besteciliğin ehemmiyeti mûsikînin köklü yapısından mütevellittir. IX. yüzyılda ilk yazılı kaynaklarının mûsikî âlimleri tarafından yazılmasıyla birlikte Türk mûsikîsindeki dönemler, besteler ve bestekârlar hakkında bilgi toplama imkanına sahip olundu. Fakat literatürün genişliğinden dolayı henüz ulaşamayan birçok beste, bestekâr ve eser mevcuttur. Bu bestekârlardan birisi de Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi'dir. Yaşadığı yüzyılda muallim, mûsikîşinas ve mebus olarak hizmetlerde bulunan, sâzendelikle birlikte hânendelikle de döneminde parlayan ve günümüz fasıllarında besteleri işitilen Mısırlı İbrahim Efendi, Türk mûsikîinde zamanının önde gelen bestekârları arasında yerini almıştır.

Yapılan bu çalışmada Türk mûsikîsinin önemli bestekârı olan Mısırlı İbrahim Efendi'nin hayatı sanatçı kişiliği, repertuvarda notaları kayıtlı olan 2 adet saz semâîsi ve 56 adet sözlü bestesi yeniden notaya alınılmış, kayıtlı olmayan 14 adet farklı türdeki bestesi de repertuvara kazandırılmıştır.

Lisans ve Yüksek lisans eğitimimde hep yanımda olan desteklerini benden hiçbir zaman esirgemeyen danışman hocam sayın Prof. Dr. Ferdi Koç'a sonsuz teşekkürü bir borç bilirim.

Yüksek lisans eğitimim süresince bilgi ve deneyimlerinden faydalandığım, insani ve ahlaki değerleriyle örnek aldığım, tecrübelerinden yararlanırken gösterdikleri hoşgörü ve sabır dolayısıyla, özellikle sayın Prof. Dr. Nilgün Sazak, her hususta desteğini gördüğüm sayın Öğr. Gör. Hamdi İTİL, sayın Prof. Dr. Cemal Karabaşoğlu, sayın Prof. Hatice Selen Tekin, sayın Prof. Dr. Sühan İrden, sayın Doç. Dr. Safiye Şeyda Erdaş, sayın Öğr. Gör. Erhan Bayram'a ve üzerimde emeği geçen tüm hocalarıma teşekkürlerimi borç bilirim.

Koleksiyonlardaki notaların çevirisinde bana yardımcı olan ve desteğini hiç esirgemeyen sevgili Amcam Fikret Demir'e sonsuz teşekkürü bir borç bilirim.

Özellikle kaynak taramalarında ve çevirilerde bana sürekli destek olan, sayın Dr. Murat Can Dilber'e sonsuz teşekkürlerimi borç bilirim.

Bu çalışmayı hazırlarken bana vakit ayırıp değerli kaynakları temin etmeme yardım eden ablam, kuzenim Öğr. Gör. Zeynep Bilgehan Can'a sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Son olarak yaşamımın her aşamasında yanımda olan, bu günlere gelmemi sağlayan, hiçbir

zaman desteklerini benden esirgemeyen, hayatıma konfor, güven ve sevgi katan Babam,
Annem ve Kardeşlerime sonsuz teşekkürü her daim borç bilirim.

Ahmet Hakan DEMİR

05/06/2024

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR.....	iv
TABLO LİSTESİ.....	v
GÖRSEL LİSTESİ	vi
ÖZET	ix
ABSTRACT	x

GİRİŞ	1
1. BÖLÜM: TÜRK MÜZİĞİNDE GAYRİMÜSLİM BESTEKÂRLAR.....	12
2. BÖLÜM: MISIRLI (UDİ) İBRAHİM EFENDİ’NİN HAYATI VE SANATI....	15
2.1. Hayatı	15
2.2. Sanatı	17
3. BÖLÜM: MISIRLI (UDİ) İBRAHİM EFENDİ’NİN BESTELERİ	20
3.1. Mısırlı İbrahim Efendi’nin TRT Repertuvarında Kayıtlı Olan Eserleri	20
3.1.1. Acem-Aşiran Saz Semâîsi	26
3.1.2. Hicaz Şarkı (Bahs Açıp Aşıklığımdan Gizlice Cânânıma)	27
3.1.3. Bayatî Arap Saz Semâîsi	29
3.1.4. Hüseyinî Şarkı (Ben Ezelden Didenin Meclubuyum Bilmez misin).....	31
3.1.5. Hicaz Şarkı (Beni Sev Ruhumu Sar Kalbime Yaslan Beni Sev).....	34
3.1.6. Isfahan Şarkı (Bilmem Neydin Sevgili Sen O Gece Neydin)	36
3.1.7. Nihavend Şarkı (Bir Gamlı Günün Sazlı Geçen Şen Gecesinde).....	38
3.1.8. Kürdili Hicazkâr Şarkı (Cevr ile Hicran ile Gönlüm Yıkılmak)	40
3.1.9. Yegâh Şarkı (Elverdi Teni İncitti Keder)	43
3.1.10. Hüzzam Şarkı (Farkında Değil Yandığının Derdine Candan)	45
3.1.11. Karcıgar Şarkı (Gece Yorgundu Sular Durgundu).....	48
3.1.12. Nevâ’da Rast Şarkı (Gel Ela Gözlüm Fidanım Nev Baharın Gülşeni)	50
3.1.13. Hicaz Şarkı (Gelmeseydim Aleme Görmeseydim Hiç Seni)	52
3.1.14. Segâh Şarkı (Gönlüm Gibi Ruhumda da Bir Eski Elem Var)	54
3.1.15. Kürdili Hicazkâr Şarkı (Gözyaşımla Islanan Yastıktadır Hala Senin).....	56
3.1.16. Nihavend Kanto (Haydin Arkadaşlar Meyhaneye Gidelim)	58
3.1.17. Uşşak Şarkı (İstiyorum Saatlerce Seni Seyre Dalayım)	59
3.1.18. Hüzzam Şarkı (Kaçsan Beni Yaksan Sana Hasretle Bayılsam)	61

3.1.19. Hicaz Şarkı (Kara Sevdaya Düşürdü Kara Zülfün Ey Peri).....	63
3.1.20. Ferahnâk Şarkı (Kumrulardan Seni Sordum Bana Ha Ha Dediler)	65
3.1.21. Kürdili Hicazkâr Şarkı (Küçük Hanım Yaşın Öndördü Aştı)	66
3.1.22. Kürdili Hicazkâr Şarkı (Leblerinden Öperek).....	68
3.1.23. Uşşak Şarkı (Mahrekinde Devr Ederken La-Yuad Üftadegan).....	70
3.1.24. Hicaz Şarkı (Mahzun Duruşun Bais-i Feryâd ile Ahtır).....	72
3.1.25. Kürdili Hicazkâr Şarkı (Mehcur Yaşayamam).....	74
3.1.26. Acem-Aşîran Şarkı (Ne Şirindir Ne Füsunkâr Bakışın).....	76
3.1.27. Hüzzam Şarkı (Neşenle Emeller Gülüyor Kalbime Ey Mah)	78
3.1.28. Kürdili Hicazkâr Şarkı (O Kadını Güneş Sandım).....	80
3.1.29. Hüzzam Şarkı (Ruhum Seni Sevdı Sana Yandı Sana Yardır).....	81
3.1.30. Kürdili Hicazkâr Şarkı (Saçlar Dağınık Sine Açık Geldi Sabahtan).....	83
3.1.31. Hüzzam Şarkı (Sarı İpek Saçlarını Ellerimle Dağıtsam).....	84
3.1.32. Dilkeşhâverân Şarkı (Sarmış Yine Zulmet Gecenin Ufkunu Birden)	85
3.1.33. Kürdili Hicazkâr Şarkı (Sazınla Beraber O Ela Gözleri Süzdün)	87
3.1.34. Nihâvend Şarkı (Semalardan Güneş Hala İnmiyor).....	89
3.1.35. Uşşak Şarkı (Sen Bu Ufkun Yegane Yıldızısın)	91
3.1.36. Segâh Şarkı (Seni Her Dem Anıyorum).....	93
3.1.37. Sultan-ı Yegâh Şarkı (Seni Sevdim Seni Takdir Ederek)	95
3.1.38. Nihâvend Şarkı (Sevdaya İnanmak Hezeyandır)	97
3.1.39. Kürdili Hicazkâr Şarkı (Sevdiğim Günden Beri Çektiklerim)	99
3.1.40. Muhayyer Şarkı (Sevdim Seni Yana Yana)	101
3.1.41. Rast Şarkı (Sevmediklerinle Gönül Avutma).....	102
3.1.42. Hüzzam Şarkı (Sevmemek Kabil midir Ey Âfitâbım Hiç Seni).....	103
3.1.43. Hicaz Şarkı (Sırma Saçlı Yarimin Can Bahşederken İşvesi)	105
3.1.44. Kürdili Hicazkâr Şarkı (Sineler Aşkınla İnler).....	107
3.1.45. Hüseyinî Şarkı (Sislerle Örtülü İnce Yollara)	109
3.1.46. Hicaz Şarkı (Solsan da Sararsan Yine Gül Penbe Dehensin).....	110
3.1.47. Şehnaz Şarkı (Süzdükçe Gözlerin Belliydi Melâlin).....	111
3.1.48. Kürdili Hicazkâr Şarkı (Şen Gözlerine Neşe Veren)	114
3.1.49. Uşşak Şarkı (Yalnız Bırakıp Gitme Bu Akşam Yine Erken)	116
3.1.50. Uşşak Şarkı (Yarda mı Ağyârda mı Ya Sende mi Cürm-ü Kusur)	117

3.1.51. Sabâ Şarkı (Yolunda İnleyeyim)	119
3.2. Mısırlı İbrahim Efendi'nin TRT Repertuvarında Kayıtlı Olmayan Eserleri	121
3.2.1. Sabâ Şarkı (Aşkınla Yanan Dertli Başım Hep Dolu Kardır).....	123
3.2.2. Neva-Uşşak Kanto (Bakınız Endamıma)	125
3.2.3. Mahur Vals (Ben Sana Kalbimi Verdim Deme Artık Bu Da Hiç).....	126
3.2.4. Hüzzam Şarkı (Bir Bakışın Kalbime Verdi Sızı)	128
3.2.5. Sabâ Şarkı (Gözümde Nazlı Simanın Hayali)	130
3.2.6. Sabâ Şarkı (Güzelsin Dil-Rûbasın Bî Bedelsin).....	131
3.2.7. Mahur Şarkı (Kır Kır Kadehi Badeyi Dök Raksa Kıyam Et).....	133
3.2.8. Hicaz Kanto (Neva'da) (Maçkanın Şen Parkına).....	135
3.2.9. Nihâvend Şarkı (Mecnuna Çevirdin Beni Candan da Geçirdin)	136
3.2.10. Hüzzam Şarkı (Nazlı Bir Şuhu İdin Gamla Geçen Sevdamın)	137
3.2.11. Kürdili Hicazkâr Şarkı (O Güzel Göğsüne Bir Ud Oluvermek)	139
3.2.12. Muhayyer Şarkı (Seviyorum Seni İnan).....	141
3.2.13. Hicaz Şarkı (Gerçi O Güzel Gözlerine Mâil Olan Var)	142
3.2.14. Hicaz Şarkı (Benzin Sararan Taze Çiçekler Gibi Soldu)	144
SONUÇ	145
KAYNAKÇA.....	147
EK.....	151
ÖZ GEÇMİŞ	158

KISALTMALAR

- ? : Bilinmiyor
YY : Yüzyıl
TRT : Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
Bkz : Bakınız

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Sırasıyla Osmanlı Devleti'nde Yaşamış Olan Bazı Rum Bestekârlar.....	13
Tablo 2: Sırasıyla Osmanlı Devleti'nde Yaşamış Olan Bazı Ermeni Bestekârlar.....	13
Tablo 3: Sırasıyla Osmanlı Devleti'nde Yaşamış Olan Bazı Mûsevî Bestekârlar	14
Tablo 4: TRT Repertuvarında Kayıtlı Olan Eserler	25
Tablo 5: TRT Repertuvarında Kayıtlı Olmayan Eserler.....	122

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1: Acemaşiran Saz Semâisi Adlı Eser Notası.....	26
Şekil 2: Bahs Açıp Aşıklığımdan Gizlice Cânânıma Adlı Eser Notası	28
Şekil 3: Bayatî Arap Saz Semâisi Eser Notası.....	30
Şekil 4: Ben Ezelden Dîdenin Meclûbuyum Bilmez misin Adlı Eser Notası.....	33
Şekil 5: Beni Sev Ruhumu Sar Kalbime Yaslan Beni Sev Adlı Eser Notası.....	35
Şekil 6: Bilmem Neydin Sevgili Sen O Gece Neydin Adlı Eser Notası.....	37
Şekil 7: Bir Gamlı Günün Sazlı Geçen Şen Gecesinde Adlı Eser Notası.....	39
Şekil 8: Cevri ile Hicrân ile Gönüm Yıkılmak Bilmiyor Adlı Eser Notası	42
Şekil 9: Elverdi Teni İncitti Keder Adlı Eser Notası	44
Şekil 10: Farkında Değil Yandığının Derdine Cânân	47
Şekil 11: Gece Yorgundu Sular Durgundu Adlı Eser Notası.....	49
Şekil 12: Gel Elâ Gözlü Fidanım, Nev Baharın Gülşeni Adlı Eser Notası.....	51
Şekil 13: Gelmeseydim Âleme Hiç Görmeseydim Ben Seni Adlı Eser Notası.....	53
Şekil 14: Gönüm Gibi Ruhumda Da Eski Bir Elem Var Adlı Eser Notası.....	55
Şekil 15: Gözyaşlarımla Islanan Yastıktadır Hala Senin Adlı Eser Notası	57
Şekil 16: Haydindi Arkadaşlar Demhaneye Gidelim Adlı Eser Notası	58
Şekil 17: İstiyorum Saatlerce Seni Seyre Dalayım Adlı Eser Notası.....	60
Şekil 18: Kaçsan Beni Yaksan Sana Hasretle Bayılsam Adlı Eser Notası	62
Şekil 19: Kara Sevdaya Düşürdü Kara Zülfün Ey Peri Adlı Eser Notası	64
Şekil 20: Kumrulardan Seni Sordum Bana Ha Ha Dediler Adlı Eser Notası	65
Şekil 21: Küçük Hanım Yaşın Ondördü Aştı Adlı Eser Notası	67
Şekil 22: Leblerinden Öperek Bir Gece Mey Nuş Etsem Adlı Eser Notası	69
Şekil 23: Mahrekinde Devr Ederken La-Yuad Üftadegan Adlı Eser Notası	71
Şekil 24: Mahzun Duruşun Bais-i Feryâd ile Ahdır Adlı Eser Notası.....	73
Şekil 25: Mehcur Yaşamam Bir An Sevdığım Senden Adlı Eser Notası	75
Şekil 26: Ne Şirindir Ne Füsunkâr Bakışın Adlı Eser Notası	77
Şekil 27: Neşenle Emeller Gülüyor Kalbime Ey Mah Adlı Eser Notası	79
Şekil 28: O Kadını Güneş Sandım Bakışını Ateş Sandım Adlı Eser Notası.....	80
Şekil 29: Ruhum Seni Sevdı Sana Yandı Sana Yardır Adlı Eser Notası.....	82
Şekil 30: Saçlar Dağınık Sine Açık Geldi Sabahtan Adlı Eser Notası	83
Şekil 31: Sarı İpek Saçlarını Ellerimle Dağıtsam Adlı Eser Notası.....	84

Şekil 32: Sarmış Yine Zulmet Gecenin Ufkunu Birden Adlı Eser Notası.....	86
Şekil 33: Sazınla Beraber O Ela Gözleri Süzdün Adlı Eser Notası	88
Şekil 34: Semâlardan Güneş Hâlâ İnmiyor Adlı Eser Notası	90
Şekil 35: Sen Bu Ufkun Yegâne Yıldızısın Adlı Eser Notası.....	92
Şekil 36: Seni Her Dem Anıyorum Sözlerine Kanıyorum Adlı Eser Notası	94
Şekil 37: Seni Sevdim Seni Takdir Ederek Bi-Bedelim Adlı Eser Notası.....	96
Şekil 38: Sevdaya İnanmak Hezeyândır Adlı Eser Notası.....	98
Şekil 39: Sevdiğim Günden Beri Çektiklerim Derd-ü Keder Adlı Eser Notası.....	100
Şekil 40: Sevdim Seni Yana Yana Adlı Eser Notası.....	101
Şekil 41: Sevmediklerinle Gönül Avutma Adlı Eser Notası.....	102
Şekil 42: Sevmemek Kâbil midir Ey Âfitâbım Hiç Seni Adlı Eser Notası.....	104
Şekil 43: Sırma Saçlı Yârimin Can Bahşederken İşvesi Adlı Eser Notası	106
Şekil 44: Sineler Aşkınla İnler Dideler Mahmûr Olur Adlı Eser Notası	108
Şekil 45: Sislerle Örtülü İnce Yollara Adlı Eser Notası	109
Şekil 46: Solsan da Sararsan Yine Gülpenbe Dehensin Adlı Eser Notası	110
Şekil 47: Süzdükçe Güzel Gözleri Belliydi Melalin Adlı Eser Notası	113
Şekil 48: Şen Gözlerine Neş'e Veren Bir Çiçek Olsam Adlı Eser Notası.....	115
Şekil 49: Yalnız Bırakıp Gitme Bu Akşam Yine Erken Adlı Eser Notası.....	116
Şekil 50: Yarda mı Ağyarda mı Ya Sende mi Cürm-ü Kusur Adlı Eser Notası.....	118
Şekil 51: Yolunda İnleyeyim Sesini Dinleyeyim Adlı Eser Notası	120
Şekil 52: Aşkınla Yanan Dertli Başım Hep Dolu Kardır Adlı Eser Notası	124
Şekil 53: Bakınız Endamıma Adlı Eser Notası.....	125
Şekil 54: Ben Sana Kalbimi Verdim Deme Artık Bu Da Hiç Adlı Eser Notası	127
Şekil 55: Bir Bakışın Kalbime Verdi Sızı Adlı Eser Notası	129
Şekil 56: Gözümde Nazlı Simanın Hayali Adlı Eser Notası.....	130
Şekil 57: Güzelsin Dil Rûbasın Bî Bedelsin Adlı Eser Notası.....	132
Şekil 58: Kır Kır Kadehi Badeyi Dök Raksa Kıyam Et Adlı Eser Notası	134
Şekil 59: Maçkanın Şen Parkına Adlı Eser Notası	135
Şekil 60: Mecnuna Çevirdin Beni Candan da Geçirdin Adlı Eser Notası	136
Şekil 61: Nazlı Bir Şuhu İdin Gamla Geçen Sevdanın Adlı Eser Notası	138
Şekil 62: O Güzel Göğsüne Bir Ud Oluvermek Emelim Adlı Eser Notası	140
Şekil 63: Seviyorum Seni İnan Adlı Eser Notası.....	141

Şekil 64: Gerçi O Güzel Gözlerine Mâil Olan Var Adlı Eser Notası	143
Şekil 65: Benzin Sararan Taze Çiçekler Gibi Soldu Adlı Eser Notası	144

ÖZET	
Başlık: Türk Mûsikîsinde Mısırlı İbrahim Efendi ve Besteleri	
Yazar: Ahmet Hakan DEMİR	
Danışman: Prof. Dr. Ferdi KOÇ	
Kabul Tarihi: 05/06/2024	Sayfa Sayısı: x (ön kısım) + 150 (ana kısım) + 7 (ek)
Türk Müziği tekamülünde belirleyici bir rol oynamış olan dönemlerden biri 19. yüzyıldır. Bu dönemde, Gayrimüslim kökenli birçok besteci, hanende ve icracı Türk Müziği'ne önemli katkılarda bulunmuştur. Bunlardan biri icracı, bestekâr ve hânende olan Mısırlı (Udî) İbrahim Efendi diğer adıyla “Avram Hayat Levi” dir. Mısırlı (Udî) İbrahim Efendi Türk müziği alanına virtüozite seviyesinde ud icraları ve besteleriyle önemli katkılarda bulunmuştur. Tezin amacı; Günümüzde bazı eserlerini icra etmekte olduğumuz ancak kendisi ve besteleri hakkında bir çalışmaya rastlamadığımız Mısırlı (Udî) İbrahim Efendi'nin; Ud icracılığı, sanatkârlığı ve bestekarlığına dikkat çekmek ve kendisinin repertuvarlarda kayıtlı olmayan 14 adet eserinin notasyonu; güftelerinin günümüz Türkçesine aktarılıp, hali hazırda bulunan 2 adet saz semaisi ve 56 adet eserinin ise notalarının tashihi yapılarak literatürümüze kazandırılmasına katkıda bulunmaktır. Bu çalışma Mısırlı (Udî) İbrahim Efendi'nin hayatı ve besteleri ile sınırlıdır. Araştırma konusu bahsedilen eserlerin günümüz Türkçesine ve notasyonuna aktararak repertuvara katkıda bulunulmasıdır. Ayrıca günümüzde (Udî) Mısırlı İbrahim Efendi'nin eserlerinin büyük bir kısmının bilinmesi hatta Amerika'ya kadar uzanan meşhur “Misirlou” (Pump-it) şarkısının bestesinin kendisinin olduğu teorisinin kurulması, kendisi hakkında yeterli kaynağa ve bilgiye sahip olunmaması çalışmanın önemini arttırmanın yanı sıra yaşadığı dönem hakkındaki fikirlere ışık tutması hedeflenmiştir. Bu eserlerin günümüz Türkçesi ve notasyonuna aktarılması hem 19. Yüzyıl Türk Mûsikîsinin hem de Mısırlı (Udî) İbrahim Efendi'nin sanat ve bestekârlık anlayışına farklı bakış açıları kazandıracaktır.	
Anahtar Kelimeler: Mısırlı İbrahim, Ud, Bestekâr, Türk Müziği, Müzik	

ABSTRACT	
Title of Thesis: Egyptian İbrahim Efendi and His Compositions in Turkish Music	
Author of Thesis: Ahmet Hakan DEMİR	
Supervisor: Prof. Dr. Ferdi KOÇ	
Accepted Date: 05/06/2024	Number of Pages: x (pre text) + 150 (main body) + 7 (add)
One of the influential periods in the development of Turkish music is the 19th century. During this period, many composers, singers (hanende), and performers of non-Muslim origin made significant contributions to Turkish music. One of them is Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi, who was a performer, composer, and singer (hanende), also known as "Avram Hayat Levi". Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi made significant contributions to Turkish music with virtuosic ud performances and compositions. The purpose of our thesis is to highlight the ud performance, artistry, and compositions of Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi, a figure whose works we perform today but for whom we have not encountered any comprehensive study. Our aim is to contribute to the literature by transcribing the notation for 14 of his compositions that are currently absent from repertoires, translating their lyrics into contemporary Turkish, and reforming the notation of 2 existing saz semais and 56 other pieces. This study is limited to the life and compositions of Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi. The focus of our research is to contribute to the repertoire by translating the mentioned works into contemporary Turkish and providing their notation. Moreover, the widespread recognition of a significant portion of (Udi) Mısırlı İbrahim Efendi's works today, including the famous 'Misirlou' (Pump It) song that has gained popularity even in America, and the establishment of the theory attributing its composition to him, underscore the importance of this study. It aims to illuminate not only his era but also the perspectives surrounding him, given our lack of sufficient sources and information about him. The translation of these works into contemporary Turkish and notation will provide different perspectives on both 19th-century Turkish music and Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi's artistic and compositional approach.	
Keywords: Mısırlı İbrahim, Oud, Composer, Turkish Music, Music	

GİRİŞ

İnsan, toplumsal olayları, mutluluğunu, acılarını, duygularını, düşüncelerini birbirine uygun ses ve söz kalıplarıyla yani müzik ile anlatma yolunu seçmiş ve bu sayede olayları en etkili şekilde ifade etme yöntemini doğal olarak bulmuştur. Müzik tarihi, insanlık tarihi kadar eski ve köklüdür (Ataman, 1947, s. 7).

İnsan; kendini her ne kadar doğal yollarla ifade etme yöntemini bulsa da bulunduğu ortama ve duygusal yoğunluğuna bağlı olarak melodik ezgilerle duygularını açığa çıkarmayı uygun bulmuştur.

İnsanoğlu varoluşundan itibaren tabiatı gereği sosyalleşmeye ihtiyaç duymuş ve karşısına çıkan engelleri birlikte aşmayı tercih etmiştir. Bunun sonucu olarak müziksel etkinlikler de toplu olarak yapılmış, ritim kalıpları ve insan sesleri doğayı taklit ederek kullanılmıştır. Başlarda haberleşme amacıyla tahta veya kemikten yapılan borular, zamanla toplu icralarda kullanılan müzik aletlerine dönüşmüştür. Bu gelişim, toplu icra tarihinin insan varoluş tarihi kadar eski olduğunu açıkça ortaya koymaktadır (Yıldırım, 2011, s. 130).

Türkiye'nin müzikal zenginliği, geçmişten günümüze derin izler taşımakta ve dünya çapında geniş bir alanı kapsamaktadır. Türk halkı, tarih boyunca farklı bölgelerde yaşamış ve çeşitli kültürlerin müziğiyle etkileşimde olmuştur. Türklerin ilk olarak Orta Asya'da yaşadıkları birçok tarihi kaynak tarafından belirtilmiştir. Coğrafi şartlar gereği, yaşadıkları bölgede hayvancılıkla uğraşmış ve göçebe bir yaşam tarzını benimsemişlerdir (Kurt-Ursula, 2007, s. 18) .

Orta Asya'da nomadik bir yaşam süren Türkler, komşu Çin, Moğol ve Hindistan kültürleriyle, Batı Asya'da ise Fars kültürüyle karşılaşmışlardır. İslamiyet'in kabulünden sonra, Türkler Arap ve Farslarla birlikte yeni müzikal formlar geliştirmişler, göçler neticesinde ise Türkler, Orta Doğu müzik kültürlerine önemli katkılarda bulunmuşlardır. Anadolu'ya yerleştikten sonra çevresel müzik formlarıyla etkileşimleri devam etmiş ve ardından bilhassa Osmanlı döneminde İstanbul, birçok müzik âliminin ve sanatkarların etkileşim merkezi olmuştur. Bununla birlikte Doğu, önemli bir müzik merkezi haline gelmiştir. Ek olarak Balkanlar, önemli müzikal gelişmelerin ve sentezlerin yaşandığı bir coğrafyadır. Son birkaç yüzyıldır Batı ile gelişen ilişkiler, müzikte yeni oluşumlara neden olmuş ve bu etkileşimlerin sonucunda ülke, zengin bir müzikal mirasa sahip olmuştur (Can & Levendoğlu, 2002, s. 240).

Türk Müziği; tarihsel süreçler ele alınarak incelendiğinde, neredeyse her yüzyılda bünyesinde önemli bestekâr, müzisyen, teorisyenler barındırmış ve bu bağlamda Türk Müziği, gelişimini kronolojik bir biçimde sürdürmeye devam etmiştir. Bu tarihsel süreç içinde müzik ile ilgili ilk yazılı kaynaklara IX. yüzyılda El-Kindî'nin risalelerinde karşılaşılacaktır.

Yakup El-Kindi (ö.252/866 [?]) Kûfe'de asil bir ailenin çocuğu olarak doğmuştur. Kaynaklar, soy kütüğüyle ilgili olarak otuz iki kişinin adını vererek, onun Güney Arabistan'ın köklü Kahtân kabilesine mensup olduğunu belirtmektedirler (Kaya, 2002, s. 41).

İlk İslam filozoflarından biri olan Ya'kûb b. İshak el-Kindî, Bilinen en eski müzik teorisyeni olarak tanınan Kindî, mûsikî ile ilgili on risâle yazmış olup günümüze sadece dört tanesi ulaşmıştır. Arap mûsikîsinde bilimsel ekolün öncüsü olarak kabul edilen Kindî, ebced alfabesine dayalı bir nota sistemi oluşturmuştur (Özcan & Çetinkaya, 2006, s. 258).

Kindî mûsikî ilmini dört riyâzî ilimden biri olarak saymakta ve bunu “ilmu't-te'lif” (kompozisyon ilmi) olarak isimlendirmektedir (Turabi, 1996, s. 2).

Kindî'den sonra müzik teorisi alanındaki çalışmaları günümüze yansıyan bir başka İslam filozofu ise X. yüzyılda yaşamış olan Fârâbî'dir.

Türkistan'ın Fârâb şehri yakınlarındaki Vesiç'te (871-72) doğduğu düşünülmektedir (Kaya, Fârâbî, 1965, s. 145).

Fârâbî, mûsikî alanında yazdığı diğer eserlerinin en kapsamlısı olarak bilinen el-Mûsîka'l-kebîr ile tanınır. Bu eser, nazariyat ve özellikle müzik felsefesi alanlarında en sistemli eserlerden biri olarak kabul edilmektedir (Özcan & Çetinkaya, 2006, s. 258).

El-Kindî ve Fârâbî'den sonra müzik sanatında önemli çalışmalara imza atan bir diğer isim İbn-i Sina'dır. İbn-i Sina, El-Kindî'nin ve Fârâbî'nin eserlerinden ilham alarak müziği bilimsel bir disiplin olarak ele almış, toplumsal kültürün önemli bir bileşeni olarak görmüş ve müziği kuramsal olarak detaylı bir şekilde incelemiştir.

İbn i Sina, h. 370 / m. 980 yılında, Horasan'ın Belh· kentine yakın olan Efşene kasabasında doğmuştur (Kolukırık, 2009, s. 372).

Müziği matematiksel ve eğitimsel bilimler kategorisinde değerlendiren İbni Sînâ'nın eş-Şifâ ve en-Necât adlı kitaplarda sunulan mûsikîye ilişkin bilgiler XI. yüzyılın mûsikî anlayışını yansıtmaları açısından önemlidir (Turabi, 1999, s. 336).

İbni Sina'nın müzikteki bilimsel yetkinliği kendi döneminde ve sonraki dönemlerde birçok bilim insanının dikkatini çekmiştir. Aynı zamanda bu eserlerdeki yöntemler ve ileri sürülen düşünceler, yüzyıllar boyunca müzik teorisyenlerine rehberlik etmiştir (Kolukırmak, 2009, s. 373).

Kindî, Fârâbî'nin mûsikî ile ilgili nazari çalışmalarını eski Yunan nazariyatını Arapçaya tercüme ederek başlattılar ve devam ettirdiler. Fakat o dönemde Yunan mûsikîsi çoktan tesirini kaybetmiş, Ortadoğu, Kuzey Afrika ve Endülüs'te insanları etkisi altında bırakan Türk mûsikîsi ortaya çıkmıştı. İbnî Sînâ'da bu çalışmalardan ilham alarak bilimsel bir disiplin içerisinde bu çalışmaları devam ettirmiştir. Ancak XIII. yy.'da Safiyyüddin Urmevi ile mûsikî nazariyatı farklı bir yöne evrilmiştir.

İbni Sina'dan yaklaşık iki yüzyıl sonra müzikle ilgili eserler yazan diğer önemli bir teorisyen ise Safiyyüddîn Urmevî'dir. Üstelik kıymetli bir mûsikîşinas olan Safiyyüddîn'in 1216 yılında Azerbaycan'a bağlı Urûmîye'de doğduğu belirtilmiştir (Karabaşoğlu, 2010, s. 6).

Safiyyüddîn Urmevî tabii olarak çağın ilim dili olan Arapça'yı eserlerinde kullanmış, bu eserler daha sonraki devirlerde Türk Mûsikîsi konusunda yazılmış hemen her esere kaynaklık yapmıştır (Uygun, 1996, s. 9-10).

Safiyyüddîn Urmevî'nin mûsikî nazariyatı ile ilgili olarak yazdığı iki önemli eseri I. Kitâbü'l-Edvâr, II: Şerefiyye'dir. Ayrıca, aruz ile ilgili yazdığı şiir teknikleri ve estetik hakkındaki diğer eseri Fi Ulumi'l-arûz ve'l-Kavâfi ve'l-Bedi'dir (Uygun, 1996, s. 28).

XV. yüzyıla kadar önemli bir ilerleme kaydeden Türk mûsikî teorisi, XIV. ve XVI. yüzyıllar arasında Safiyyüddîn'in eserlerinin incelenmesiyle en parlak dönemini geçirmiştir. Bu dönemde birçok âlim, şerh ve mûsikî nazariyatı üzerine edvâr kitapları yazarak, nazariyatın gelişmesine katkıda bulunmuştur (Koç, 2010, s. 12).

Safiyyüddîn'den sonra, iki asır boyunca çeşitli alimler tarafından birden fazla eser kaleme alınmıştır. Ancak bu yüzyılda, Abdülkâdir Merâgî'den önce önemli müzik teorisyenlerinden biri olarak Kutbuddîn Mahmud Şîrâzî (ö. 1317) kabul edilmektedir. Şîrâzî, Dürretü't Tâc li Gurreti'd Dîbac adlı ilim ansiklopedisindeki mûsikî konulu kısımda, dönemine ait mûsikî nazariyatına önemli katkılar sağladığı belirtilmiştir (Koç, 2010, s. 12).

XIV. yüzyıla gelindiğinde, dönemin önde gelen müzik icracısı, teorisyeni, hat sanatçısı ve şairlerinden olan Merâgalı Abdülkâdir Merâgî, Türk müziğinin şekillenmesinde etkili bir rol oynamıştır.

Kesin doğum tarihi bilinmemekle birlikte araştırmacıların varsayımları 1350-1360 yılları arasındaki bir tarihte yoğunlaşmaktadır (Karabaşoğlu, 2010, s. 12).

Merâgî, dönemindeki tüm makamlara hakimiyeti, yeni usuller oluşturma yeteneği, çeşitli müzik formlarında üstün besteler yapma kabiliyeti, birçok müzik aletini ustalıkla çalmasıyla dikkat çeken nadir bir sanatçıdır. Ayrıca mûsikînin nazariyat, bestecilik ve icra alanlarında farklı eserler üretmesi ona Türk mûsikîsi tarihinde önde gelen isimlerden biri olma konusunda haklı bir ün kazandırmıştır (Karabaşoğlu, 2010, s. 24-25).

Arşivlerdeki kayıtlara göre, Abdülaziz, XV. yüzyıl Türk mûsikîsi nazariyatçısı ve mûsikîşinas Abdülkâdir Merâgî'nin üç oğlundan en küçüğü olarak bilinmektedir (Koç, 2010, s. 14).

Bestekâr, nazariyatçı ve udî olarak bilinen Abdülaziz'in adı güfte mecmuası ve arşivde bulunan belgelerin içerisinde II. Murad ve Fatih dönemlerinde Osmanlı sarayında, mûsikîşinas, musahib ve mûsikî hocaları arasında tescillidir. Türk müziği literatüründe Abdülaziz'in en önemli eseri olarak bilinen eseri, Nekâvetü'l-Edvâr'dır (Koç, 2010, s. 14-15).

XVI. yüzyıl, Türk müziğinde bestekârlık ve sâzendelik alanlarında önemli ilerlemelerin kaydedildiği, özellikle dini temalı eserlerin ortaya çıktığı ve müziğin ağırlığının hızlı bir biçimde Osmanlı coğrafyasına doğru seyrettiği bir dönemdir. Bu dönemde önemli çalışmalar yapan birçok bestekâr olmasının yanı sıra dönemin meşhur isimleri Hafız Post (Mehmed Çelebi) ve Gazi Giray Han'dır.

Hafız Post, İstanbul'da doğmuş ve yaşamını burada sürdürmüştür. Kaynaklar, onun Üsküdarlı olduğunu belirtir. Asıl ismi Mehmed'dir. Başlarda İmamzâde Mehmed Çelebi olarak anılsa da daha sonraki dönemlerde Hâfız Post olarak tanınmıştır (Özcan, 1997, s. 100).

Hâfız Post, XVII. yüzyılda yaşamış ve Türk müziği alanında önemli bir şahsiyet olarak tanınmıştır. Bestekârlık, hânendelik ve tanbur sazında uzmanlaşmış olmasının yanında, başarılı bir hat sanatçısı ve şairdir. En önemli yönü bestekârlığı olan Hâfız Post'un kaynaklarda dinî ve din dışı müziğin çeşitli formlarında 1000'den fazla eser bestelediği

belirtilmektedir. Bugüne kadar varlığını koruyan on yedi eseri, canlılık ve hareketlilikleriyle öne çıkmaktadır (Özcan, 1997, s. 100).

Aynı dönemde etkili olan bir diğer bestekâr ise Kırım hanlarından II. Gazi Giray (1588-Ekim 1596, Aralık 1596-1608)'dır. Gazi Giray, klasik Türk müziği alanında önemli çalışmalar yapmıştır. Çeşitli müzik aletlerini çalabilen yetenekli bir sazende ve devrinin güçlü bestekârlarından biridir. Gazi Giray'ın günümüze ulaşmış altmış iki peşrev ve saz semaisi bulunmaktadır (Uzun, 2012, s. 452).

XVI. yüzyıl'ın nazariyat bakımından durağan geçtiği görülmektedir. Bu bağlamda Güray & Tokaç (2013), XVI. yüzyıldaki durağanlığın sebebinin XV. yüzyıldaki zengin teorik birikimin bu dönemdeki mûsikî yapılarının ifadesi için yeterli olmadığına ve XVII. yüzyıl itibari ile değişen müzik kültürünü anlatabilmek için XV. yüzyıl teorik birikiminde derin değişimlerin gerekli olduğu, bu kuramsal farklılıklarında XVII. ve XVIII. asırlarda yazılan eserlere yansıdığı belirtilmiştir.

XVII. yüzyıl da yaşamış büyük bestekâr ve şairlerden bir tanesi de Buhûrîzâde Mustafa İtrî Efendidir. Kendisi Türk mûsikîsinin en büyük isimlerinden biri olarak bilinmektedir. İstanbul'un Mevlânâkapı yakınlarında bulunan Yayla semtinde doğdu. Gerçek adı Mustafa'dır. Şiirlerinde yer verdiği İtrî mahlası ve Buhûrîzâde lakabıyla bilinir (Özcan, 1999, s. 220).

İtrî Efendi; hânendeliği, hattatlığı ve şairliğiyle tanınmasıyla birlikte asıl bestekârlık faaliyetleriyle tanınmıştır (Koç, 2015, s. 87).

İtrî'nin en ehemmiyetli yönü bestekârlığıdır ve aynı zamanda bir mûsikîşinas olarak tanınmaktadır. Türk mûsikîsinde neredeyse her formda çeşitli eserler vermiş nâdir sanatkârlardan biridir (Özcan, 1999, s. 221).

XVII-XVIII. Yüzyıllarda yaşamış Güfte Mecmuası ile tanıdığımız bir diğer büyük bestekâr ise Ebubekir Ağa'dır.

Bestekâr, Eyyûbî lakabıyla anılmasını sebebi Eyüp Sultan semtinde doğmasıdır ve ömrünün büyük kısmını İstanbul'da geçirmiştir. Kaynaklarda doğum tarihi ve çocukluk dönemiyle ilgili net bilgiler bulunmamakla birlikte genç yaşta Enderun'a kabul edildiği bilinmektedir (Özcan, 1994, s. 275).

Hanendelik ve bestekârlık alanındaki başarılarıyla Lâle Devri döneminin önde gelen mûsikîşinaslarından olan Ebubekir Ağa Türk mûsikîsinde birçok formda eserler kaleme

almıştır. Ancak bu eserlerden sadece kırk dokuzunun günümüze ulaşabildiği belirtilmiştir (Özcan, 1994, s. 275) .

XVII. yüzyılda Türk Mûsikîsi'nde kaydedilen büyük ilerleme, XVIII. yüzyılda da tesirini sürdürmüştür. Bu dönemde yetişen büyük besteciler; Klasik Ekol'ün tüm gerekliliklerini eksiksiz bir biçimde yerine getirmiş, geleneklere bağlı kalarak eserlerine bazı yenilikler eklemiş ve çeşitli eserler üretmişlerdir. Bu büyük bestekârlardan en bilinenleri günümüzde Türk müziği alanında nota kullanımını ve nazariyat çalışmalarının seyrini şekillendiren ve döneminin müzik anlayışını tam anlamıyla yansıtan, Dimitrie Cantemir (Kantemiroğlu), Abdülbâki Nasır Dede, Ali Ufkî Bey ve Nâyi Ali Mustafa Kevserî'dir. Son çalışmalara göre, 26 Ekim 1673 tarihinde günümüz Romanya'sındaki Silişteni köyünde doğan Dimitrie Cantemir, Boğdan Voyvodası Constantin Kantemir'in oğludur. Cantemir soyadının, köydeki köylüler arasında sıkça rastlanan "Timircan" (Timirkan) adından evrildiği bilinmektedir (Maxim, 1988, s. 320).

Dimitrie Kantemir, siyasi çalışmalarıyla birlikte Türk müziği alanında da bilinirlik kazanmıştır. Müzik bilgisini, dönemin ünlü hocalarından ve müzisyenlerinden edinmiştir. Osmanlı kaynaklarında Kantemiroğlu olarak bilinen sanatkar, yaklaşık olarak 1700 yılı civarlarında Kitâbü İlmi'l-mûsikî alâ vechi'l-hurûfât adında Türkçe bir eser yazmıştır. Bu kitap, iki bölümden oluşmakta olup, nazarî bilgilere ek olarak alfabetik düzende sıralanmış 350'den fazla enstrümantal beste notasını içermektedir (Popescu-Judetz, 1988, s. 322).

XVIII. yüzyılda Türk mûsikîsine nazarî alanda değerli çalışmalar kazandıran bir diğer isimde Abdülbâki Nâsır Dede'dir.

İstanbul'un Yenikapı semtinde doğan Abdülbâki Nâsır Dede (1765-1821)'nin babası, Yenikapı Mevlevîhânesi'nin şeyhlerinden Ebûbekir Dede'dir ve annesi Galata Mevlevîhânesi'nin şeyhlerinden Kutbünnâyî Osman Dede'nin kızı olan Saîde Hanım'dır. Abdülbâki Nâsır Dede, üç erkek kardeşin ortancasıdır (Özcan, 1989, s. 199).

Abdülbâki Nâsır Dede'nin müzik eğitimi, o dönemin önemli mûsikî merkezlerinden biri olan mevlevîhâne ortamında tamamladığı düşünülmektedir. Tedkîk-u Tahkîk adlı eserinden anlaşıldığı üzere, Nâsır Dede müziği önce icra ederek öğrenmiş, ardından teorik açıdan ilgi duymaya başlamıştır. Nazariyat bilgisini, eline geçirdiği eserleri inceleyerek geliştirmiştir. Kendisini "muallim-i gaybî" olarak nitelendiren Nâsır Dede, dikkat ve titizlikle yazdığı müzik eserleriyle zamanının önde gelen nazariyatçısı olarak kabul

edilebilecek bir seviyeye ulaşmıştır. Bu seviye, aynı zamanda başarılı icra yeteneğinin bir yansıması olarak görülmektedir (Başer, 1996, s. 8).

Ali Ufkî Bey, batılı kaynaklarda Albert Bobowski olarak da bilinir. İslam'ı kabul ettikten sonra Hali Bey ve Hulis Bey gibi isimlerle de anılmıştır. XVII. yüzyılda Avrupa'nın Galiçya bölgesinde yaşadığı ve Ukrayna sınırları içinde kalan Lviv/Lwow şehrinde doğduğu ifade edilmektedir (Besli, 2022, s. 146).

Leh kökenli bestekâr ve mûsikîşinas Santûrî Ali Ufkî Bey'in mûsikîyle ilgili en kapsamlı çalışması Mecmûa-i Sâz ü Söz adlı mûsikî antolojisi (Özcan, Ankara, s. 272).

Bu yüzyılda mecmuasıyla meşhur bir diğer isimde Mustafa Kevserî'dir. İsmi'nin tamamı Nâyi Ali Mustafa Kevserî Efendi olarak bilinmektedir. Kendisi XVIII. yüzyılda yaşamış, çok yönlü bir Mevlevî müzik ustası olarak kabul edilmektedir. Ayrıca neyzen olarak da tanınan Kevserî Efendi'nin yaklaşık olarak 1770 yılında vefat ettiği tahmin edilmektedir (Öztuna, 1974, s. 50).

Kantemiroğlu Edvâr'ı içerisinde bulunan eserlerin benzersiz nota sistemiyle kaydedilmiş olması, Kevserî Mecmuası'nın müzik literatüründe özel bir konuma sahip olmasını sağlamaktadır. Kevserî mecmuası, Kantemiroğlu ile Abdülbâki Nâsır Dede'nin eserleri arasında bir bağlantı sağlayan bir köprü niteliği taşımaktadır ve bu mecmuanın günümüze ulaşması son derece değerlidir (Oter, 2016, s. 1,3).

Osmanlı Devleti 19. yüzyıl boyunca müzik ve devlet idaresinde belirgin bir etkiye sahip oldu. Batılılaşma hareketlerinin etkisiyle siyasi, askeri, ekonomik ve kültürel reformlar gerçekleşti ve bu süreçte müzik kültürü de değişime uğradı. Padişahlar sarayda müzik kültürüyle büyüdüler, ancak yürütülen politikalar bazı müzik türlerinin değişmesine neden oldu (Kılıç K. , 2019, s. 551).

Osmanlı İmparatorluğu'nda 19. yüzyıl, yenileşme ve batılılaşma hareketlerinin en etkin olduğu dönemdir. III. Selim dönemiyle başlayan ve sonraki padişahların reformlarıyla birlikte, Osmanlı topraklarında birçok alanda yeni düzenlemeler ve gelişmeler gerçekleşmiştir (Kılıç K. , 2019, s. 552).

Sultan III. Selim Han, Osmanlı Devleti'nin 30. hükümdarı olup dedesi 25. padişah III. Ahmed, babası ise 28. padişah III. Mustafa'dır. Tarihimizde "Lale Devri" adıyla bilinen dönem, III. Selim'in dedesinin hüküm sürdüğü devirdir (Koç, 2003, s. 6).

III. Selim, müziği yaşam biçimi olarak benimseyen ve hayatında büyük etkisi olduğu bilinen bir hükümdardı. Özellikle şehzadelik döneminde müzikle yoğun bir şekilde

ilgilenmiştir. Osmanlı tahtına çıktıktan sonra III. Selim, müziğe olan ilgisini saltanat işleriyle uğraşması nedeniyle tam olarak sürdürememiş olsa da müzik alanındaki ustaları teşvik etmeye ve cesaretlendirmeye devam etmiştir. Boş zamanlarında seçkin eserler besteleyerek, özellikle "Sûz-i dilârâ" makamındaki Mevlevî Âyin-i Şerifi adlı eseri, en dikkate değer yapıtlarından biri olarak kabul edilmiştir (Koç, 2003, s. 14).

Türk-İslam camiasını bir araya toplayan ve pek çok farklı kültürü de bünyesinde barındıran Osmanlı İmparatorluğu, Tüm etnik kökenler için bir bütünü simgelemekteydi. Kurulduğu günden itibaren devamlı genişleyen, evrim geçiren ve güçlenen Osmanlı Devlet'i XVIII. Yüzyıl'a kadar istikrarını sürdürebilmiştir. Fakat ülkenin jeopolitik, sosyal ve stratejik durumundan dolayı XVIII. Yüzyıl itibariyle gerileme, savaşlardaki mağlubiyet ve bunun neticesinde oluşan toprak kayıplarıyla birlikte batının güçlendiği kabullenilmiş ve batı kültürüyle etkileşimin ilk tohumları atılmıştır.

XVII. ve XVIII. yüzyıllarda Osmanlı/Türk müziği, batılılaşma sürecinin başlangıcıyla eş zamanlı olarak önemli değişimler yaşamıştır. Bu dönemde yaşamış olan Nasır Abdülbâki Dede, Türk mûsikîsi adına önemli nazari çalışmaları gerçekleştirmiştir. Kantemiroğlu'ndan bir asır kadar sonra müzik nazariyatı alanında çalışmalar yapan ilk kişidir. Tedkik ü Tahkik adlı eserinde, 14 farklı makam ve usul üzerine detaylı bilgiler sunmuştur. Nasır Abdülbâki Dede, günümüzdeki Arel-Ezgi-Uzdilek sisteminin oluşumuna ve gelişimine büyük katkılarda bulunmuştur. XIX. yüzyıl Türk müziğinin en parlak evresi olarak değerlendirilir (Tura, 2006, s. 14-19).

Bu neticede XIX. Yüzyılda yaşamış; asıl adı Avram Hayat Levi olan Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi'de Osmanlının çok kültürlü yapısından faydalanıp kendisini geliştirmiş, Türk müziğine önemli eserler ve besteler bırakarak döneminin müziği hakkında fikir edinilmesinin yanı sıra çağdaş müziğinde gelişimine katkı sağlamıştır.

Araştırmanın Konusu

Araştırmanın konusu; Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi ve bestelerinin 19. yüzyıl Türk mûsikîsi üzerindeki etkilerinin, günümüzdeki etkilerinin anlaşılmasına kaynak olmak ve 19. yüzyıl Türk mûsikîsine farklı bir bakış açısı sunmaktır. Mısırlı İbrahim Efendi'nin Türk mûsikîsine olan katkılarının vurgulanması, repertuvarda kayıtlı olan eserlerinin tespiti ve kayıtlı olmayan eserlerin repertuvara kazandırılması, bu alandaki yeni araştırmalara ilham kaynağı olması nedeniyle büyük değer taşımaktadır.

Araştırmanın Problemi

“Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi kimdir?” ve “Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi’nin repertuvara katkıları nelerdir?” soruları araştırmanın temel problem cümlesi olarak belirtilmiştir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmadaki temel amaç; Mısırlı Udi İbrahim Efendi'nin repertuvarımızda kayıtlı olmayan 14 eserini günümüz Türkçesine çevirerek notaya almak ve günümüzde mevcut olan eserlerini yeniden notaya alarak temiz bir görünüme kavuşturmak suretiyle, bu önemli sanatçının bestelerini yeniden keşfetmek ve korumak için bir kaynak oluşturmaktır. Ayrıca, Mısırlı Udi İbrahim Efendi'nin hayatı, müzikal etkileri ve bestecilik anlayışı hakkında derinlemesine bir anlayış sunarak, onun Türk müziği mirasına olan katkılarını daha iyi anlaşılması ve değerlendirmesi amaçlanmaktadır. Bu çerçevede, çalışma hem akademik hem de sanatsal açıdan bir kaynak oluşturmayı ve Türk Müziği araştırmalarına yeni bir perspektif sunmayı hedeflemektedir.

Alt Problemler

- 1) Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi Kimdir?
- 2) Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi’nin Türk Müziğine katkıları nelerdir?
- 3) Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi’nin Türk Müziğinde yeri nedir?
- 4) Türk Müziği İcra ve Üslubuna ne gibi katkılarda bulunmuştur?
- 5) Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi’nin kaç adet bestesi vardır?
- 6) Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi’nin repertuvara dahil edilmeyen eserleri hangileridir?
- 7) Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi hakkında literatürde yapılan çalışmalar nelerdir?

Araştırmanın Önemi

Bu çalışma, Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi’nin besteleri ve hayatı üzerine yapılan detaylı bir inceleme sunarak, Türk Müziği tarihine önemli bir katkı sağlamaktadır. İbrahim Efendi’nin repertuvarında bulunan ve bulunmayan eserlerinin günümüz Türk Müziği pratiği açısından incelenmesi, bu sanatçının müzikal mirasının korunması ve gelecek nesillere aktarılmasını sağlamaktadır. Ayrıca, İbrahim Efendi’nin bestecilik tarzı ve müzikal etkilerinin analizi, 19. Yüzyıl Türk Müziği’nin evrimini anlamak ve değerlendirmek için önemli bir fırsat sunmaktadır. Bu çalışma, Türk Müziği mirasındaki

yerini daha iyi anlamak için gereken temel bilgi ve anlayışı sağlayacaktır. Bu bağlamda, Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi'nin besteleri ve hayatı üzerine yapılan bu çalışmanın müzikoloji alanındaki akademik literatüre önemli bir katkı yapması beklenmektedir.

Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırmada durumun saptanmasında elverişli olarak nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli benimsenmiştir. “Tarama modelleri; geçmişte veya halen var olan bir durumu, var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır” (Karasar, 2002). Bu bağlamda, Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi diğer adıyla “Avram Hayat Levi” nin hayatı ve besteleri incelenecek, repertuvarda kayıtlı olan ve olmayan eserlerinin aktarımı yapılacaktır.

Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evrenini; Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi'nin hayatı, TRT repertuarında mevcut olan ve olmayan eserlerini, örneklemine ise; Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi'nin hayatı, TRT repertuarında mevcut olan ve olmayan eserlerinin araştırılıp, günümüz Türkçesine çevrilerek notaya alınması oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması

Bu çalışmada kaynak tarama yöntemi uygulanmıştır. Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi'nin hayatı hakkındaki bilgiler kütüphanelerdeki kaynaklar ve web tarayıcısı taranarak yapılacaktır. Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi'nin besteleri hakkındaki bilgiler TRT (Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu), Diğer Repertuarlar, Kütüphaneler ve Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Devlet arşivleri taranarak yapılacaktır. Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi'nin repertuvarda bulunan eserleri Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Korosu arşivlerindeki notalarla karşılaştırılıp Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Arşivinden elde edilecek yeni notalar ile Mus2 programı kullanılarak günümüz notasıyla yazılacaktır. Osmanlı Türkçesinden günümüz Türkçesine aktarım ve yeniden notaya alımda tarama modeli kullanılacaktır.

Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Bu çalışma 3 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde çeşitli literatür kaynakları taranarak Osmanlı Devleti'nde yaşayan gayrimüslim azınlıklar ve bestekârlara yer verilmiştir. İkinci bölümde disiplinler arası, uluslararası araştırmalar ve çeşitli literatür kaynakları taranıp değerlendirilerek Mısırlı İbrahim Efendi'nin hayatı ve sanatçı kişiliğine yer verilmiştir. Üçüncü Bölümde Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi'nin repertuvarımızda mevcut bulunan ve bulunmayan eserlerin tablosu oluşturulup, orijinal kaynakları detaylı bir şekilde incelenmiştir. Bu kaynaklar arasında el yazması notalar, tarihî belgeler, günümüzde mevcut olan kayıtlar ve diğer yazılı belgeler bulunmaktadır. Bu bağlamda yapılan incelemeler neticesinde Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi'nin hayatı ve repertuvarında kayıtlı olmayan eserleri ortaya çıkartılmıştır.

1. BÖLÜM: TÜRK MÜZİĞİNDE GAYRİMÜSLİM BESTEKÂRLAR

Osmanlı Devleti'nin içerisinde bulunduğu jeopolitik konum ve politik stratejilerinden dolayı kozmopolit yapıda olduğu değerlendirilmektedir. Bu durumun Osmanlı Devleti'nde yaşayan farklı değerlere sahip toplulukların; Ülke içerisinde çeşitli sanat, ticaret, devlet daireleri ve zanaat alanlarında çalışmalar yapmasına olanak sağladığı gözlemlenmektedir. Bu neticede mûsikî ilminin'de bu çeşitliliğin tesirine uğradığı söylenilebilir.

Bu konu hakkında Yöre (2008, s. 414), "Osmanlı Devleti'nin müzik kültürü kozmopolit bir yapıya sahip olduğu ve Türk müzik kültürünün saf bir yapısından bahsetmenin doğru olmadığı, çünkü Osmanlı müzik geleneği çok çeşitli kültürel etkilerden etkilendiğini ifade etmiştir. Altay köklerine dayanan Asya Türk müzik kültürünün, Türklerin İslam'ı benimsemesiyle birlikte 9. yüzyıldan sonra "Orta ve Yakın Doğu" himayesine girdiğini belirtmiştir.

Yılmaz (2016, s. 1) ise Türk, Rum, Ermeni ve Yahudi azınlıklar yüzyıllardır bir arada yaşamışlardır. Yüzyıllar süren bu uzun süreli birliktelik, çeşitli alanlarda ortak noktalar oluşturmuştur. Bu ortak noktalardan birisi de müziktir. Bu Azınlıkların, klasik Türk mûsikîsine azımsanmayacak ölçüde katkılarının olduğunu ifade etmiştir.

Gayrimüslim toplulukların etnik farklılıklarının oldukça çeşitli olduğu düşünülmektedir. Ermeni, Rum ve Yahudi toplulukları içerisinde, icracılık alanında sınırlı olmasına rağmen bestecilik alanında önemli eserler veren üst düzey sanatçıların da bulunduğu gözlemlenmektedir.

Bu konu hakkında Öztuna (2006, s. 381), Türk Müziği'nde gayrimüslimlerden çok değerli besteciler yetişmiştir. Bu bestecilerin arasında Rum kökenli Zaharya, Yahudi kökenli Tanbûrî İzak ve Ermeni kökenli Tatyos Efendi'nin de döneminin başta gelen gayrimüslim bestekârları olduğu ifade edilmiştir. Bazı değerli besteciler sırasıyla şunlardır:

NO	BESTEKÂR
1	Tanburi Angeli (1615?-1690)
2	Zaharya (?-1740?)
3	Lavtacı Andon Efendi (?-1925?)
4	Kemençeci Vasilaki Efendi (1845-1907)
5	Kemani Sebuğ (1828-1894)
6	Kemençeci Nikolaki Efendi (?-1925?)
7	Udi Yorgo Bacanos (1900-1977)
8	Aleko Bacanos (1888-1950)
9	Udi Hrant Kenkülyan (1901-1978)

Tablo 1: Sırasıyla Osmanlı Devleti’nde Yaşamış Olan Bazı Rum Bestekârlar

Kaynak: <https://www.iae.org.tr/>, İstanbul Araştırmaları Enstitüsü. Rum Bestekarlar: Konstantinopolis Nefesleri, İstanbul Sedaları. Erişim Tarihi: 04/05/2024

NO	BESTEKÂR
1	Afet Mısırlıyan (1850-1922)
2	Kemani Sarkis Efendi (1855-1943)
3	Tatıos Efendi (1858-1915)
4	Krikor Mehteryan (1866-1937)
5	Karnik Garmıyan (1872-1947)
6	Bimen Şen (1873-1943)
7	Mihran Kavukciyan (1882-1931)
8	Nubar (Tekyay) Efendi (1885-1954)
9	Artaki Candan (1885-1948)
10	Garbis Efendi (?-1925)
11	Kanunî Vital (Vitalî) Efendi (?-1930)

Tablo 2: Sırasıyla Osmanlı Devleti’nde Yaşamış Olan Bazı Ermeni Bestekârlar

Kaynak: Kamiloğlu, R. (2020). Osmanlı Devleti’nde Türk Müziğine Katkıda Bulunan Bazı Ermeni Bestekâr ve Kanun Sanatçıları. Journal of History School, 47, 2862- 2887.

NO	BESTEKÂR
1	Boncukçu (?-1750)
2	Moşe Faro, Musi, Haham (?-1776)
3	Tanburi İsak (1745?-1814)
4	İsak Varon (1882-1962)
5	Avram Barzilai, Karakaş (?-1920)
6	Nesim Silviya (Haham) (?-1930?)
7	Şemoil Mendil, Haham (?-1849)

Tablo 3: Sırasıyla Osmanlı Devleti’nde Yaşamış Olan Bazı Mûsevî Bestekârlar

Kaynak: Yılmaz, K. (2016). Klasik Türk Müziğinde Azınlık Besteciler. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Ana Bilim Dalı.

Türk mûsikîsine icra, bestecilik ve repertuvar alanlarında katkıda bulunan fakat kendisi hakkında akademik bir çalışmaya rastlamadığımız önemli isimlerden birisi de Musevi kökenli Mısırlı (Udi) İbrahim’dir.

2. BÖLÜM: MISIRLI (UDİ) İBRAHİM EFENDİ’NİN HAYATI VE SANATI

2.1. Hayatı

Bu zatin hakikî ismi İbrahim Levi olup 1881 de Halep’te doğmuştur. Babası’nın adı Aboud olup Ovadia şehrinde tüccardı. Çocukluk çağından itibaren mûsikîye istidadı olan İbrahim’in en ziyade beğendiği mûsikî aleti ud idi (Galanti, 1947, s. 125). Mısırlı İbrahim’in Avram Galanti’nin eserinde görüldüğü üzere doğum tarihi 1881 olarak belirtilmiştir fakat çeşitli araştırmalar incelendiğinde farklı doğum tarihlerinin belirtildiği gözlemlenmiştir.

Mısırlı İbrahim (1878-1948) diğer ismiyle (Avram Hayat Levi) Halepte doğdu (Yılmaz, 2016, s. 80).

1872 yılında doğan İbrahim Efendi, uduna fevkalade hâkim, iyi bir icrâkâr ve ayrıca başarılı bir bestekârdır (Aksüt S. K., 1967, s. 88).

1872 tarihinde doğmuştur. Mûsikî âleminde uduna hâkim kuvvetli bir icrakâr aynı zamanda iyi bir bestekâr olup, kemanî Memduhun takımında çalardı (Rona, 1960, s. 112). Ayrıca bkz. Selimoğlu, (2012, s. 8), İlgar (2014, s. 143), Öcal (2004, s. 116)

Mısırlı İbrahim Efendi’nin sazını geliştirmek amacıyla Kahire, Şam, Halep gibi önemli şehirlerde çalışmalar yaptığı belirtilmiştir. (Selimoğlu, 2012, s. 8).

Uzun yıllar boyunca Kahire’de yaşamış olmasından ötürü Mısırlı namıyla tanınmış ve uzun bir süre İstanbul’da yaşamıştır (İlgar, 2014, s. 143).

Mısırlı namıyla tanınmasının Kahire’de yaşamış olmasından ötürü olarak belirtilse de bu lakabın belirsiz olduğu, tek erkek çocuğu sahibi olarak bilindiği fakat kendisinin bir de kız çocuğuna sahip olduğu aşağıdaki kaynakta belirtilmiştir.

Mısırlı İbrahim Efendi’nin nasıl lakabını aldığı belirsizdir, ki bu lakap geç Osmanlı gazetelerindeki sahne duyurularında yer almaktadır. Rapora göre, 1923’ten önce Mısır’da müzik yaparak zaman geçirmiştir; ancak kızına göre, 1930’ların sonlarında Mısırlı kraliyet ailesini ziyaret ederek bir konser serisi vermiştir (Jackson, 2013, s. 187)

Daha sonra Klasik Türk müziğine tutku ile bağlanmış olan Mısırlı İbrahim Efendi, eşi Feride Hanım ve oğlu Abut ile İstanbul’a gelerek Balat semtine yerleşmişti. Oğlu Abut Hayat da ileride doktorluğunun yanı sıra çok iyi bir müzik adamı olarak tanınacaktı (Öcal, 2004, s. 116).

Kayıtlarda “Udi Selim” olarak geçen şahsiyetin Mısırlı İbrahim Efendi’nin kardeşi olduğu gözlemlenmiştir.

Udi Selim: Udî İbrahim Efendi’nin kardeşidir. Elimizde bestelenmiş eseri yoktur. Zaten kardeşi kadar şöhretli bir mûsikîşinas değildi (Aksüt S. K., 1967, s. 89).

Klasik Türk müziği çevrelerinde uduna hâkim kuvvetli bir icrakâr ve değerli bir bestekar olarak nitelendirilen Mısırlı İbrahim Efendi saray çevresinde de saygınlık görmüştü. Mehterhanedeki müzik hocalığının yanı sıra 18. Osmanlı Padişahı olan İbrahim Padişah’ın eşi Prenses Şivekar Sultan ve diğer saray mensubu kadınlara da müzik dersleri vermişti (Öcal, 2004, s. 116).

Ayrıca Mısırlı İbrahim Efendi’nin siyasi bir kişiliğinin olduğu hatta parlamento üyesi olduğu belirtilmektedir.

Her ikisi de bol miktarda kayıt yapmış, geniş çapta ders vermiş ve yeni devlete siyasi bağlantıları yeterince güçlü olan ve destekleyen kişiler olarak hükümette pozisyonlar için düşünülmüş veya bu pozisyonlara gelmişlerdir: Algazi Ankara Radyosu Kurulu'na atanmayı beklerken, Mısırlı İbrahim Efendi Türk parlamentosu üyesi olmuştur (Jackson, 2013, s. 66-67).

Bu hususla ilgili Öcal (2004, s. 117), Cumhuriyet’in ilanından sonra ününü daha da pekiştiren Mısırlı İbrahim Efendi Atatürk’ün huzurunda ve onun meclisinde de yer almıştı. Jackson (2013, s. 67) ise,

“Mısırlı İbrahim Efendi'nin siyasi ilişkileri ve atanmaları, kuşkusuz müzikal faaliyetlerinden kaynaklanmaktadır. 1930'larda, bu faaliyetlerin Dolmabahçe Sarayı'nda resmi konserlerde Türk Gülşen-i Mûsikî Heyeti'ni yönetmeyi ve Mısır Kralı Faruk'un daveti üzerine Mısır'da bir dizi konser vermek de dahil olmak üzere yapıldığı ifade edilmiştir (1936-1953).”

Mısırlı İbrahim Efendi’nin müzisyen ve siyasi kimliği ile tanınmasına ek olarak, zaman zaman tekkeleri ziyaret ettiği hatta hatırı sayılır konuklarından olduğu belirtilmiştir.

Mısırlı İbrahim Efendi’nin bazı kaynaklarda “1948” bazı kaynaklarda ise “1933” yılında hayata gözlerini yumduğu belirtilmiştir.

“Mısırlı İbrahim Efendi 1948 yılında vefat etmiştir” (Öcal, 2004, s. 117).

“İbrahim Efendi 1933 yılında vefat etmiştir” (Aksüt S. K., 1967, s. 89)

“1933 yılında vefat etmiştir” (Rona, 1960, s. 112)

İbrahim’in en ziyade sevdiği mevzular, tabîî hayata, kederli hususî hayata, neşeli ve gürültülü umumî hayata ait mevzulardır (Galanti, 1947, s. 123).

2.2. Sanatı

Küçük yaşlarda ud öğrenimine başlayan Mısırlı İbrahim; Klasik notayı Hamparsun Efendi'den, Türk mûsikîsini Fasılcı Hacı Kirami Efendi, Hoca Bey ve İsmail Hakkı Bey'den öğrenmiştir (Yılmaz, 2016, s. 80).

Mısırlı İbrahim Efendi nazariyatçı ve usta bir ud icracısı olarak bilinir. Ud çalma konusundaki yetkinliği oldukça yüksekti. Çeşitli plaklar doldurduğu ve mükemmel bir sesi olduğu belirtilmiştir. İbrahim Efendi, Osmanlı Devleti'nde yaşayan son dönemin önemli ud icracısı olarak tanınmıştır. Mısırlı İbrahim Efendi, Ud eşliğinde Hüseyinî ve Mâhûr makamlarında gerçekleştirdiği taksimlerini plaklarda kaydetmiş ve bu hususta örnekler sunmuştur. Ayrıca ikinci kere açılan Mehterhâne'de öğretmenlik de yapmıştır. (Ak, 2009, s. 302-303).

Mısırlı İbrahim Efendi, sesinin güzelliğiyle tanınmış olup İstanbul'un müzikli kahvehânelerinde ve özellikle Kemânî Memduh Efendi'nin saz topluluğunda hânende ve sâzende olarak görev yapmıştır. Bu nedenle Hânende İbrahim Efendi olarak da bilinir. (İlgar, 2014, s. 143).

Yukarıdaki metinde belirtilen “Hânende İbrahim Efendi” arkadaşları arasında söylenen bir mahlas olup Klasik Türk Mûsikîsi'nde adı geçen Hânende İbrahim Çelebi ile ilişkisi yoktur. Bu konu hakkında Jackson (2013, s. 185), Mısırlı İbrahim Efendi, Odeon, Orfeon, Favorite ve Columbia etiketlerinde vokalist olarak kayıt yapan Hanende İbrahim (1881–?) ile karıştırılmamalıdır. Hanende İbrahim'in biyografisi için Cemal Ünlü'nün "Git Zaman Gel Zaman: Fonograf, Gramofon, Taş Plak" adlı eserine bakınız (İstanbul: Pan Yayıncılık, 2004), s. 518.

Mısırlı İbrahim Efendi Türk klasik mûsikî icrasının yanı sıra fasıl ve piyasa icracılığı da yapmıştır. Bu konu hakkında Jackson (2013, s. 37), Yirminci yüzyılın ilk on yılında Mısırlı İbrahim Efendi, sultanlar ve aileleri için sanat müziği topluluklarında (ince saz takımı) ve aristokrat Osmanlı evlerinde, şehrin çeşitli gazinolarında sahne almıştır.

Mısırlı Udi İbrahim Efendi'nin Musevi olmasına rağmen gayrimüslim hânendelerle beraber Ramazan programlarına katıldığı belirtilmektedir.

Bazı zamanlar Mısırlı İbrahim Efendi, Ramazan programları için diğer önde gelen Yahudi vokalistlerle birlikte sahneye çıkmıştır (örneğin, Avram Karakaş ve Salomon Efendi) (Jackson, 2013, s. 39)

Osmanlı döneminin sonlarına doğru gittikçe meşhur olan gazinolar ve plak kayıtlarının Mısırlı İbrahim Efendi'nin de dikkatini çektiği gözlemlenmiş ve şöhretini kazanmasında yardımcı olduğu belirtilmiştir.

Kayıt stüdyoları ve gazinolar, Mısırlı İbrahim Efendi'nin yanı sıra Algazi, Çulhayan ve Varon örneklerinde görüldüğü gibi müzisyenlerin kariyerlerini inşa etmelerine yardımcı oldu (Jackson, 2013, s. 55).

Mısırlı İbrahim Efendi'nin birçok kurumda eğitim verdiği, bando şefliği yaptığı, Atatürk'ün huzurunda sık sık eserlerini icra ettiği, eğitim alanında ödül aldığı belirtilmiş olup bu sebeple icra ve nazari yönlerinin kuvvetli olduğu saptanmıştır.

Millî mücadelede aktif rol alarak orduya katılan Mısırlı İbrahim, bando şefi olarak görev yapmıştır ve Atatürk'ün huzurunda eserlerini icra etmek üzere düzenli olarak çağırılmıştır. (Yılmaz, 2016, s. 80).

Gerçekleştirdiği hizmetlerden ötürü “Sanayi-i Nefise” (Güzel Sanatlar Akademisi) madalyası ile ödüllendirilecekti. Müzik bilgisi derin olan bir bestekardı (Öcal, 2004, s. 116-117).

“Uzun yıllar gazino müzisyeni olarak kariyerini sürdüren Mısırlı İbrahim Efendi, Türk sanat müziği ticari dünyasında pazarlanabilirliğini ve popülerliğini korudu. Bu popülerlik, resmi olmayan bir dönemde alaturka müziğin devam eden geçerliliği sayesinde resmi alanlara kadar uzanmıştır. Columbia stüdyo orkestrasıyla sahne almıştır ve erken Cumhuriyet döneminde popüler bir enstrüman olan cümbüş konusundaki ustalığı, o dönemdeki enstrümantal uzmanlığının geçerliliğini kanıtlamaktadır. Enstrümantal odaklanması, yeni cumhuriyetçi vokal zevklerini atlatabilmesini sağlamıştır; hatta çağdaş kadın şarkıcılar kendi güncel kayıtlarıyla şarkılarını popülerleştirmişlerdir. Bu dönemdeki resmi müzik kabulüne dair bir kanıt olarak, Cumhurbaşkanı Türk Müziği Topluluğu'nun baş şefi olan Hafız Yaşar ile bir konser serisine katılmıştır; Hafız Yaşar, 1932'de Atatürk için Algazi'nin performansını eleştirmiş ancak Mısırlı İbrahim Efendi'nin performansını kabul etmiştir. Bir öğretmen olarak tanındığı Perihan Altındağ Sözeri'yi (1925-2008) eğitmiş ve 1939'dan itibaren Ankara Radyosu'ndaki genç performanslarıyla ün kazanan bir şarkıcı olmasını sağlamıştır. Açıkça, 1930'larda Mısırlı İbrahim Efendi, müzik piyasasındaki geniş deneyimi ve artan ünü sayesinde ticari ve resmi müzik yapımına aktif olarak katılmıştır; bu, İsak Algazi'nin aksine, erken Cumhuriyet döneminde Türk sanat müziğindeki değişen vokal zevkler, enstrümanlar ve icra pratikleriyle uyum içinde kalmıştır” (Jackson, 2013, s. 67).

Uzun yıllar siyasi, eğitim ve müzik alanlarına katkıda bulunan Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi'nin; Türk mûsikîsi besteciliğine, dönemin müzik ve eğitim anlayışına büyük katkılarda bulunduğu gözlemlenmiş ve bu neticede icracılık ve sanat yönünün kuvvetli olduğu belirlenmiştir.

3. BÖLÜM: MISIRLI (UDİ) İBRAHİM EFENDİ’NİN BESTELERİ

Mısırlı İbrahim Efendi sinagoglarda okunması mahiyetiyle dinî eserler de bestelemiştir. Toplamda 500’den fazla eserinin olduğu iddia edilmiştir. Bu eserler arasından sadece 56 tanesini kendisinin kaleme aldığı tespit edilebilmiştir (Ak, 2009, s. 304).

Yılmaz Öztuna, Büyük Türk Mûsikîsi Ansiklopedisi isimli eserinde Mısırlı İbrahim Efendi’ye de yer verir. Onun 500’e yakın bestesi olduğunu ancak günümüze 63 eserinin gelebildiğini ifade eder (Öcal, 2004, s. 117).

Acemaşırandan bir saz semaisi yazmış ve mûsikî kıymet ve sanatı olan birçok şarkılar bestelemiştir (Rona, 1970, s. 152).

3.1. Mısırlı İbrahim Efendi’nin TRT Repertuvarında Kayıtlı Olan Eserleri

NO	ESER ADI	MAKAM	USÛL	GÜFTEKÂR	ARŞİV NO
1	Acemaşıran Saz Semaisi	ACEM-AŞÎRAN	AKSAK SEMÂÎ	-	E0072
2	Bahs Açıp Aşıklığımdan Gizlice Cananıma	HÎCAZ	AĞIR AKSAK	-	1077
3	Bayati Saz Semaisi	BAYATÎ	AKSAK SEMÂÎ	-	-
4	Ben Ezelden Didenin Meclubuyum Bilmez Misin	HÜSEYNÎ	AĞIR AKSAK	KIYMET HANIM	1369
5	Beni Sev Ruhumu Sar Kalbime Yaslan Beni Sev	HÎCAZ	AKSAK	HALÎT BEKÎR SABARKAN	1482
6	Bilmem Neydin Sevgili Sen O Gece Neydin	ISFAHAN	CURCUNA	-	1706

7	Bir Gamlı Günün Sazlı Geçen Şen Gecesinde	N�H�VEND	SENG�N SEMÂÎ	-	-
8	Cevr İle Hicran Gönlüm Yıkılmak Bilmiyor	K�RD�L�H�CAZK�R	AĞIR AKSAK	AVRAM NAUM	-
9	�ılgın Geceler Gölgeli Yollarda �p��t�k	HÜZZAM	SEMÂÎ	-	3021
10	Elverdi Teni �ncitti Keder	YEGÂH	AKSAK	-	-
11	Farkında Değil Yandığımın Derdine Canan	HÜZZAM	SENG�N SEMÂÎ	-	4380
12	Gece Yorgundu Sular Durgundu Güzel Gözlerin Bana Dargındı	KARCIĖAR	DÜYEK	HAL�T BEK�R SABARKAN	4583
13	Gel Ela Gözlüm Fidanım Nev- Baharın G�l�eni	RAST(NEVADA)	DÜYEK	-	4713
14	Gelmeseydim Aleme Hiç Görmeseydim Ben Seni	H�CAZ	DEVİR-� H�ND�	-	4808
15	Gönlüm Gibi Ruhumda Bir Eski Elem Var	SEGÂH	TÜRK AKSAĞI	-	-
16	G�zya�ımla Islanan Yastıktadır Hala Senin	K�RD�L�H�CAZK�R	YÜRÜK SEMÂÎ	-	-
17	Güzelsin Bir G�l Gibi	U��AK	DÜYEK	-	-

18	Haydindi Arkadaşlar Demhaneye Gidelim	UŞŞAK	AKSAK	-	-
19	İltiyam Bulmaz Mı Sinem Yaresi	TAHİR	DÜYEK	İHSAN BEY- HAFIZ MUSTAFA	-
20	İstiyorum Saatlerce Seni Seyre Dalayım	UŞŞAK	AKSAK	İHSAN BEY- HAFIZ MUSTAFA	-
21	Kaçsan Beni Yaksan Sana Hasretle Bayılsam	HÜZZAM	TÜRK AKSAĞI	AHMET REFİK ALTINAY	-
22	Kadıköylü Bir Güzeli Öptüm Fakat Gücendi	ACEMKÜRDİ	SEMÂİ	İHSAN BEY- HAFIZ MUSTAFA	-
23	Kara Sevdaya Düşürdü Kare Zülfün Ey Peri	HİCAZ	DÜYEK	-	-
24	Kumrulardan Seni Sordum Bana Ha Ha Dediler	FERAHNÂK	SOFYAN	NUREDDİN RÜŞTÜ BÜNGÜL	7304
25	Küçük Hanım Yaşın Ondördü Aştı	KÜRDİLİHİCAZKÂR	DÜYEK	-	-
26	Leblerinden Öperek Bir Gece Mey Nuş Etsem	KÜRDİLİHİCAZKÂR	DÜYEK	-	7383
27	Mahrekinde Devr Ederken La-Yuad Üftadegan	UŞŞAK	DEVİR-İ HİNDİ	-	7438
28	Mahzun Duruşun Bais-i Feryad İle Ahdır	HİCAZ	TÜRK AKSAĞI	-	7456

29	Mehcur Yaşamam Bir An Sevdığım Senden	KÜRDİLİHİCAZKÂR	SENGİN SEMÂÎ	-	7558
30	Ne Şirindir Ne Füsunkar Bakışın	ACEM-AŞÎRAN	AKSAK	-	-
31	Neşenle Emeller Gülüyor Kalbime Ey Mah	HÜZZAM	TÜRK AKSAĞI	ZEKAİ BEY	8225
32	O Kadını Güneş Sandım Bakışını Ateş Sandım	KÜRDİLİHİCAZKÂR	AKSAK	HALÎT BEKİR SABARKAN	-
33	Ruhum Seni Sevdi Sana Yandı Sana Yardır	HÜZZAM	TÜRK AKSAĞI	AHMET REFİK ALTINAY	8913
34	Saçlar Dağınık Sine Açık Geldi Sabahtan	KÜRDİLİHİCAZKÂR	TÜRK AKSAĞI	BAHRİ BEY	-
35	Sarı İpek Saçlarını Ellerimle Dağıtsam	HÜZZAM	SEMÂÎ	-	9222
36	Sarmış Yine Zulmet Gecenin Ufkunu Birden	DİLKEŞHAVERAN	CURCUNA	-	9239
37	Sazınla Beraber O Ela Gözleri Süzdün	KÜRDİLİHİCAZKÂR	TÜRK AKSAĞI	-	9270
38	Semalardan Güneş Hala İnmiyor	NİHÂVEND	SOFYAN- SEMÂÎ	AHMET REFİK ALTINAY	9290
39	Sen Bu Ufkun Yegane Yıldızısın	UŞŞAK	AKSAK	AHMET REFİK ALTINAY	9328

40	Seni Her Dem Anıyorum Sözlerine Kanıyorum	SEGÂH	AKSAK	İHSAN BEY- HAFİZ MUSTAFA	9537
41	Seni Sevdim Seni Takdir Ederek Bi- Bedelim	SULTANİYEGÂH	YÜRÜK SEMÂÎ	-	-
42	Sevdalıyım Beni Kırma Civanım	RAST	NİM SOFYAN	-	9765
43	Sevdaya İnanmak Hezeyandır	NİHÂVEND	SEMÂÎ	AVRAM NAUM	9780
44	Sevdiğim Günden Beri Çektiklerim Derd-ü Keder	KÜRDİLİHİCAZKÂR	AĞIR AKSAK	AHMET REFİK ALTINAY	9831
45	Sevdim Seni Yana Yana	MUHAYYER	SOFYAN	FARUK BEY	9857
46	Sevdimdi Seni Can Ü Gönülden A Güzel Kız	KÜRDİLİHİCAZKÂR	TÜRK AKSAĞI	-	9868
47	Sevmediklerinle Gönül Avutma	RAST	CURCUNA	HALÎT BEKİR SABARKAN	9974
48	Sevmemek Kabil Midir Ey Afitabım Hiç Seni	HÜZZAM	AĞIR AKSAK	-	9988
49	Sırma Saçlı Yarimin Can Bahşederken İşvesi	HİCAZ	SEMÂÎ	AHMET REFİK ALTINAY	10029
50	Sineler Aşkınla İnler Dideler Mahmur Olur	KÜRDİLİHİCAZKÂR	AĞIR AKSAK	AHMET REFİK ALTINAY	10043
51	Sislerle Örtülü İnce Yollara	HÜSEYNİ	AKSAK	-	10065

52	Solsan Da Sararsan Yine Gül-Penbe Dehensin	HİCAZ	TÜRK AKSAĞI	AHMET REFİK ALTINAY	10093
53	Süzdükçe Güzel Gözleri Belliydi Melalin	ŞEHNAZ	SENGİN SEMÂÎ	BEDRİ ZİYA AKTUNA	10326
54	Şen Gözlerine Neşe Veren Bir Çiçek Olsam	KÜRDİLİHİCAZKÂR	YÜRÜK SEMÂÎ	AHMET REFİK ALTINAY	10415
55	Yanakların Gül Olsun	NİHÂVEND	DÜYEK	-	-
56	Yalnız Bırakıp Gitme Bu Akşam Yine Erken	UŞŞAK	TÜRK AKSAĞI	AHMET REFİK ALTINAY	11095
57	Yarda Mı Ağyarda Mı Ya Sende Mi Cürm Ü Kusur	UŞŞAK	DEVİR-İ HİNDİ	-	11179
58	Yolunda İnleyeyim Sesini Dinleyeyim	SABÂ	SOFYAN	-	11555

Tablo 4: TRT Repertuvarında Kayıtlı Olan Eserler

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.1. Acem-Aşiran Saz Semâîsi

ACEM-AŞİRAN SAZ SEMÂİSİ

USÛL: Aksak Semâî

MÛZİK: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

♩ = 160

3. TESLİM

2. HÂNE

3. HÂNE

YÜRÜK SEMÂİ

♩ = 192

Şekil 1: Acemaşiran Saz Semâîsi Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.2. Hicaz Şarkı (Bahs Açıp Aşıklığımdan Gizlice Cânânıma)

HİCAZ ŞARKI

Bahs açıp âşıklığımdan gizlice cânânıma

USÛL: Aksak

BEŞTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: -

BAHS A ÇIP A ŞIK LI

ĞİM DAN GİZ Lİ CE CA

NA NI MA SAZ.....

SÖY LE DİM ES

RA RI AŞ KI DÜN GE

CE CA NA NI

MA SAZ..... SÖY LE DİM ES

RA RI AŞ KI DÜN GE

23 CE CA NA NI

26 MA SAZ..... AÇ MAZ

28 İ KEN KİM SE

30 YE HAT TA Kİ KEN Dİ

33 CA NI MA SAZ.....

*Bahs açıp aşıklığımdan gizlice cananıma
 Söyledim esrar-ı aşkı dün gece cananıma
 Açmaz iken kimseye hatta ki kendi canıma
 Söyledim esrar-ı aşkı dün gece cananıma*

Şekil 2: Bahs Açıp Aşıklığımdan Gizlice Cânânıma Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.3. Bayatî Arap Saz Semâîsi

ARAP SAZ-SEMÂÎSİ BAYATÎ

USÛL: Aksak Semâî

MÜZİK: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

The musical score is written in 4/8 time and consists of 15 measures. It is divided into two sections: the first section (measures 1-10) and the second section (measures 11-15). The first section is marked 'TESLİM' and the second section is marked '2. HÂNE'. The score includes various musical notations such as eighth notes, sixteenth notes, and triplets. The key signature is one sharp (F#).

1. **TESLİM**

2. **HÂNE**

3. **TESLİM**

Şekil 3: Bayatî Arap Saz Semâîsi Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.4. Hüseyinî Şarkı (Ben Ezelden Didenin Meclubuyum Bilmez misin)

HÜSEYNÎ ŞARKI

Ben ezelden didenin meclubuyum bilmez misin

USÛL: Ağır Aksak

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

GÜFTE: Kıymet Hanım

1. BEN E ZEL DEN

2. Dİ DE NİN MEC

3. LU BU YUM BİL

4. MEZ Mİ SİN SAZ.....

5. HAS RE TİN LE
SÖY LE EY MÂ

6. YAŞ DÖ KEN ÇEŞ
BÛ Dİ AŞ KİM

MA NI MI SİL
VAS LI YÂ DET

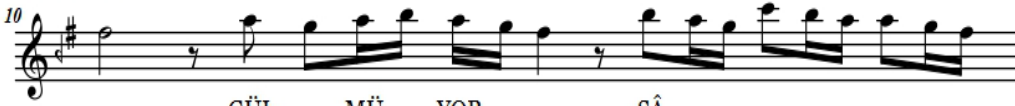

MEZ MÎ SÎN SAZ.....
MEZ MÎ SÎN

MEZ MÎ SÎN SAZ.....
MEZ MÎ SÎN

MEYAN

GÜL MÜ YOR ŞÂ

DOL MU YOR SEN

SİZ HA YA TIM

13 NEY LE YİM

14 MEZ Mİ SİN ARANAĞMEYE...

ARANAĞME

15

16 1. ARANAĞMEYE...

17 2. ARANAĞMEYE...

*Ben ezelden dîdenin meclûbuyum bilmez misin
 Hasretinle yaş döken çeşmanımı silmez misin
 Gülmüyor şâd olmuyor sensiz hayâtım neyleyim
 Söyle ey mâbûd-i aşkım vaslı yâd etmez misin...*

*Dîde - Göz
 Meclûb - Düşkün
 Çeşman - Gözler
 Mâbûd - İbâdet edilen
 Vasl - Vuslat, beraberlik*

Şekil 4: Ben Ezelden Dîdenin Meclûbuyum Bilmez misin Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.5. Hicaz Şarkı (Beni Sev Ruhumu Sar Kalbime Yaslan Beni Sev)

HİCAZ ŞARKI

Beni sev ruhumu sar kalbime yaslan

USÛL: Aksak

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

GÜFTE: -

BE Nİ SEV SAZ..... RU HU MU SAR

KAL Bİ ME YAS LAN

1.
4 BE Nİ SEV SAZ.....

2.
5 BE Nİ SEV SAZ.....

6 NE O LUR GÖN LÜM A VUN SUN

8 Dİ YE BİR AN BE Nİ SEV SAZ.....

10 NE O LUR GÖN LÜM A VUN SUN

12 Dİ YE BİR AN BE Nİ SEV SAZ.....

14 Yİ NE AY RIL MA YA CAK MIŞ

16 Gİ Bİ CAN DAN BE Nİ SEV SAZ.....

*Beni sev ruhumu sar kalbime yaslan beni sev
 Ne olur gönlüm avunsun diye bir an beni sev
 Yine ayrılmayacakmış gibi candan beni sev
 Ne olur gönlüm avunsun diye bir an beni sev*

Vezni: Fe'ilâtün/Fe'ilâtün/Fe'ilâtün/Fe'ilün

Şekil 5: Beni Sev Ruhumu Sar Kalbime Yaslan Beni Sev Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.6. İsfahan Şarkı (Bilmem Neydin Sevgili Sen O Gece Neydin)

ISFAHAN ŞARKI

Bilmem sevgili neydin sen o gece neydin

USÛL: Cürçuna

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

GÜFTE: -

BİL MEM NEY DİN

SEV Gİ Lİ SEN

O GE CE NEY DİN

GÖ ZE YA KIN KAL BE

YA KIN Gİ Bİ BİR

ŞEY ŞEY DİN

1. 2.

37 SAN

42 Kİ GÖN LÜM

47 İ ÇİN AÇ MIŞ BİR ME NEK

53 ŞEY DİN

58

*Bilmem neydin sevgili sen o gece neydin
 Göze yakın kalbe yakın gibi bir şeydin
 Sanki gönlüm için açmış bir menekseydin
 Kokladıkça nasıl duydum seni bilseydin*

Şekil 6: Bilmem Neydin Sevgili Sen O Gece Neydin Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.7. Nihavend Şarkı (Bir Gamlı Günün Sazlı Geçen Şen Gecesinde)

NİHAVEND ŞARKI

Bir gamlı günün sazlı geçen şen gecesinde

USÛL: Sengin Semâi

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

GÜFTE: -

ARANAĞME

The musical score is written in 6/8 time and B-flat major. It consists of 11 measures. The melody is written on a single staff. The lyrics are written below the staff, aligned with the notes. The score includes various musical notations such as eighth notes, quarter notes, and triplets. The lyrics are: BİR GAM LI GÜ NÜN SAZ LI GE ÇEN ŞEN GE CE SİN DE BİR TAT LI E LEM DUY DU GÖ NÜL HER HE VE SİM DE SAZ.....

BİR GAM LI GÜ NÜN

SAZ LI GE ÇEN

ŞEN GE CE SİN DE

BİR TAT LI E LEM DUY DU GÖ NÜL

HER HE VE SİM DE SAZ.....

13 BİR TAT LI E MEL DUY DU GÖ NÜL

15 HER HE VE SİM DE SAZ.....

17 HEP HA TI RA LAR İN LE YE CEK

19 TAT LI SE SİN DE

*Bir gamlı günün sazlı geçen şen gecesinde
 Bir tatlı elem duydu gönül her hevesinde
 Hep hatıralar inleyerek tatlı sesinde
 Bir tatlı elem duydu gönül her hevesinde*

Şekil 7: Bir Gamlı Günün Sazlı Geçen Şen Gecesinde Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.8. Kürdili Hicazkâr Şarkı (Cevr ile Hicran ile Gönüm Yıkılmak Bilmiyor)

KÜRDİLİ HİCAZKÂR ŞARKI

Cevr ile hicran ile gönüm yıkılmak bilmiyor

USÛL: Ağır Aksak

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

GÜFTE: -

CEV Rİ LE HİC RAN İ

LE GÖN LÜM Yİ

KİL MAK Bİ Bİ

BİL Mİ YOR SAZ.....

..... VUS LA TI CA

NAN Rİ CA SIN

DAN SI

14 KIL MAK BİL

1. 15 Mİ YOR

2. 16 Mİ YOR **MEYAN** SAZ..... DER Dİ

18 SEV DA DAN Şİ

20 KA YET

21 TA Bİ ŞEY DA SI SI

23 SIN DA YOK SAZ..... TEN DE

25 CAN VUR

26 DUK ÇA SEV MEK

27 TEN DE YIL MAK

29 BİL Mİ YOR

31 Mİ YOR SON

34

37

39

*Cevri ile hicrân ile gönül yıkılmak bilmiyor
 Vuslat-ı cânâ recâsından sıkılmak bilmiyor
 Derd-i sevdâdan şikâyet tâb-ı şeydâsında yok
 Tende can durdukça sevmekten de yılmak bilmiyor*

Şekil 8: Cevri ile Hicrân ile Gönülüm Yıkılmak Bilmiyor Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.9. Yegâh Şarkı (Elverdi Teni İncitti Keder)

YEGÂH ŞARKI

Elverdi Teni İncitti Keder

USÛL: Aksak

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: -

EL VER Dİ TE Nİ

İN CİT Tİ KE DE R

EY MÜL Kİ Dİ LİN

LOK MA Nİ KE DE R

EY MÜL Kİ Dİ LİN

LOK MA Nİ KE DER

ÇÜN OL DU GA MIN

SON
%

15 EY YA MI KE MI KE DER

ARANAĞME

17

18

19

*Elverdi teni incitti keder
 Ey mülk-i dilin lokmân-ı keder
 Çün oldu gamın eyyâm-ı keder
 Ey mülk-i dilin lokmân-ı keder*

Şekil 9: Elverdi Teni İncitti Keder Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://divanmakam.com/forum/elverdi-teni-incitti-keder-ibrahim-efendi-misirli-udi-abraham-levi-hayat-yegah.13319/> Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.10. Hüzam Şarkı (Farkında Değil Yandığının Derdine Candan)

HÜZZAM ŞARKI

Farkında değil yandığının derdine candan

USÛL: Sengin Semâi

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: -

Musical score for Hüzam Şarkı (Farkında Değil Yandığının Derdine Candan) in 6/8 time, key of D major (two sharps). The score consists of 12 measures, with lyrics written below the notes.

1. FAR KIN DA DE ĞİL YAN DI Ğİ MIN

3. DE DE DE DER Dİ NE CA NAN

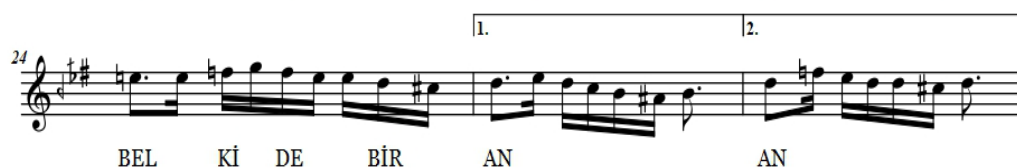
5. RA HIN DA Hİ LÂL OL DU ĞU MU

8. Bİ Bİ Bİ

9. BİL Mİ YOR EL 'AN

10. 1. SAZ..... 2. SAZ.....

12. HAS RET LE GE ÇEN

30 OL MA DA Vİ RAN

32 HEP GİZ Lİ E LEM

33 LER LE GÖ NÜL

34 O O

35 OL MA DA Vİ RAN SAZ.....

37 ARANAĞME

39

*Farkında değil yandığının durdine cânân,
Râhında hilâl olduğumu bilmiyor el'an.
Hasretle geçen her günüm âlûde-i hicrân,
Nâsâz-ı talî' ile aklım da perişân.*

Curcuna

*Derd'imden emin olsa da acır belki de bir ân,
Hep gizli elemelerle gönül olmada virân.*

Şekil 10: Farkında Değil Yandığının Durdine Cânân

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.11. Karcığar Ŗarkı (Gece Yorgundu Sular Durgundu)

KARCIĖAR ŖARKI

Gece yorgundu sular durgundu

USŖL: DŖyek

BEŖTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GŖFTE: Halit Bekir B.

ARANAĞME

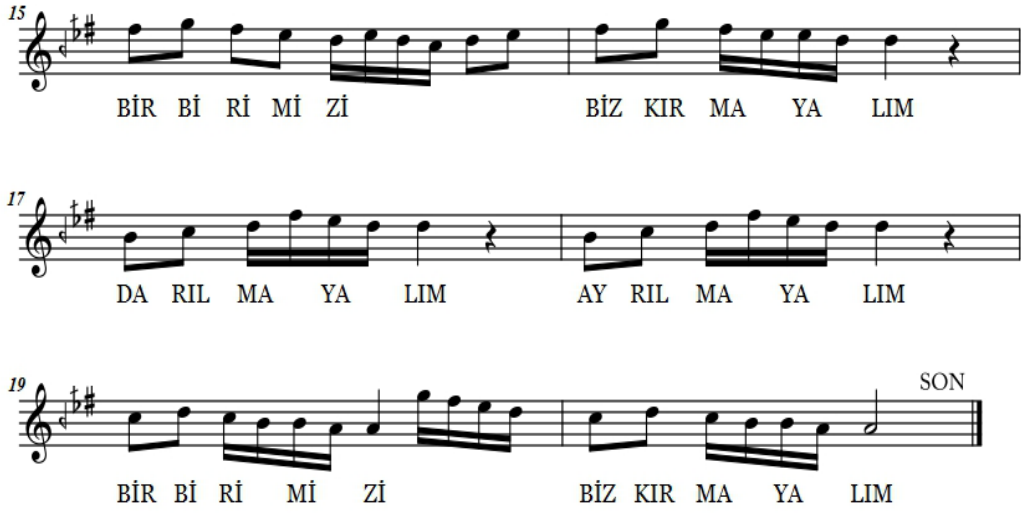
GE CE YOR GUN DU SAZ.....

SU LAR DUR GUN DU SAZ.....

GŖ ZEL GŖZ LE RİN

BA NA DAR GIN DI

DA RIL MA YA LIM AY RIL MA YA LIM

*Gece yorgundu
Sular durgundu
Güzel gözlerin
Bana dargındı*

*Elim elinde
Kolum belinde
Gönlüm tutuşmuş
Penbe gülünde*

NAKARAT

*Darılmayalım ayrılmayalım
Birbirimizi biz kırmayalım*

Şekil 11: Gece Yorgundu Sular Durgundu Güzel Gözlerin Bana Dargındı Adlı Eser
Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.12. Nevâ'da Rast Şarkı (Gel Ela Gözlüm Fidanım Nev Baharın Gülşeni)

NEVÂ'DA RAST ŞARKI

Gel ela gözlüm fidanım nev baharın gülşeni

USÛL: Sofyan

BEŞTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: -

The musical score is written in 4/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of seven staves of music. The lyrics are written below the notes. The score includes triplets and a repeat sign. The lyrics are: GEL E LÂ GÖZ LÜ Fİ DA NİM NEV BA HA RİN GÜL ŞE Nİ SAZ..... BİR BA KIŞ LA KÂL Bİ Mİ ÇAL DİN HA RAB ET TİN BE Nİ SAZ.....

1. 13

2.
15 SAZ..... KUŞ Dİ LİN DE

17 KE LE BEK LER LE U ÇUP OY

19 1. NAR İ KEN SAZ.....

2. 21 SAZ..... %

*Gel elâ gözlü fidanım, nev baharın gülşeni
 Bir bakışla kalbimi çaldın harab ettin beni
 Kuş dilinde kelebeklerle uçup oynar iken
 Bir bakışla kalbimi çaldın harab ettin beni*

Şekil 12: Gel Elâ Gözlü Fidanım, Nev Baharın Gülşeni Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.13. Hicaz Şarkı (Gelmeseşdim Aleme Görmeseşdim Hiç Seni)

HİCAZ ŞARKI

Gelmeseşdim aleme görmeseşdim hiç seni

USÛL: Devr-i Hindi

BEŞTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: -

The musical score is written in 7/4 time and consists of eight lines of music. The melody is in the Hicaz makam, characterized by a key signature of one sharp (F#) and a scale of G-A-B-C-D-E-F#. The lyrics are in Turkish and are written below the notes. The score includes various musical notations such as treble clef, key signature, time signature, and lyrics. The lyrics are: GEL ME SEY DİM, A LE ME HİÇ, GÖR ME SEY DİM, BEN SE Nİ BEN SE Nİ, Bİ ME SEY DİM, UĞ RU NA ÖL, ZEV KU SEV DA, MEK LE DİL ŞÂD, SEV ME SEY DİM, EY LE SEY DİM.

GEL ME SEY DİM

A LE ME HİÇ

GÖR ME SEY DİM

1. BEN SE Nİ 2. BEN SE Nİ

Bİ ME SEY DİM
UĞ RU NA ÖL

ZEV KU SEV DA
MEK LE DİL ŞÂD

SEV ME SEY DİM
EY LE SEY DİM

1. 2.

9 BEN SE Nİ BEN SE Nİ

11 HÂ Kİ PA YİN DE YA NIP CAN

13 VER ME YE A

14 1. 2. MA DE YİM MA DE YİM

*Gelmeseydim âleme hiç görmeseydim ben seni
Bilmeseydim zevk-u sevdâ sevmeseydim ben seni*

*Hâki payinde yanıp can vermeye amadeyim
Uğrunda ölmekle dîlşâd eyleseydim ben seni.*

Şekil 13: Gelmeseydim Âleme Hiç Görmeseydim Ben Seni Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.14. Segâh Şarkı (Gönlüm Gibi Ruhumda da Bir Eski Elem Var)

SEGÂH ŞARKI

Gönlüm gibi ruhumda da bir eski elem var

USÛL: Türk Aksağı

BEŞTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GUFTE: -

GÖN LÜM Gİ Bİ RU

HUM DA DA BİR ES

Kİ E LE M VAR

SAZ.....

AĞ LAR BA NA KUŞ LAR

Bİ LE GÖZ LER

Gİ Bİ AĞ LAR

19 SAZ.....

MEYAN

21 MA Zİ Yİ U NUT MUŞ

24 Gİ Bİ YİM GE GEÇ ME DE Dİ

28 LER SAZ.....

31 ARANAĞME

35

38

*Gönlüm gibi ruhumda da bir eski elem var
Ağlar bana kuşlar bile gözler gibi ağlar
Maziyi unutmuş gibiyim geçme dediler*

Şekil 14: Gönlüm Gibi Ruhumda Da Eski Bir Elem Var Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.15. Kürdili Hicazkâr Şarkı (Gözyaşımla Islanan Yastıktadır Hala Senin)

KÜRDİLİ HİCAZKÂR ŞARKI

Gözyaşımla ıslanan yastıktadır hala senin

USÛL: Yürük Semâi

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

ARANAĞME

GÜFTE: -

5
9
13
17
22
27

GÖZ YA ŞİM LA İS LA NAN
YAS TIK DA DIR HA LA SE NİN
SAZ..... BER GÜ ZA RI VUS LA
GÖZ DEN AK Sİ ÇIK MA
TİN SAÇ LARI İ LE BÜ YÜ TE NİN
YA GER DEN DE Kİ O HOŞ BE NİN
1. 2.
SAZ..... SAZ.....

MEYAN

31 ÇEK Tİ GİT Tİ RU HU MU AR DI NA

36 EY RU HU RE VAN HOŞ HI

40 RA MAN YA SE NİN

43 REN GİN DE DİR BER GER DA NIN

*Gözyaşlarımla ıslanan yastıktadır hala senin
Bergüzârı vuslatın saçları ile büyü tenin
Gözden aksi çıkmaya gerdendeki o hoş benin
Çekti gitti ruhumu ardına ey ruhi revan
Hoş hıraman ya senin rengindedir bergerdânın*

Şekil 15: Gözyaşlarımla Islanan Yastıktadır Hala Senin Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.16. Nihavend Kanto (Haydin Arkadaşlar Meyhaneye Gidelim)

NİHAVEND KANTO
Haydin arkadaşlar meyhaneye gidelim

USÛL: Aksak BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: -

§ ARANAĞME

HAY DİN AR KA DAŞ LAR MEY HA NE YE

Gİ DE LİM A TA LIM BİZ ÇA KA LIM DÜZ

ZEV Kİ Mİ ZE ZEV Kİ Mİ ZE BA KA LIM

SE MA Yİ Dİ VAN ÇAL ÇAL GE CE

DİN LE YE LİM ŞÖY LE LİK LE BÖY LE LİK LE ŞU SA BA HI

ŞU SA BA HI ŞU SA BA HI E DE LİM

*Haydin arkadaşlar meyhaneye gidelim
Atalım biz çakalım düz zevkimize bakalım
Semâyi divan çal gece dinleyelim
Şöylelikle böylelikle şu sabahı edelim*

Şekil 16: Haydindi Arkadaşlar Demhaneye Gidelim Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.17. Uşşak Şarkı (İstiyorum Saatlerce Seni Seyre Dalayım)

UŞŞAK ŞARKI

İstiyorum saatlerce seni seyre dalayım

USÛL: Aksak

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

GÜFTE: İhsan Bey (Hafız Mustafa)

İS Tİ YO RUM SA AT LER CE

SE Nİ SEY RE DA LA

YIM SAZ..... E MEL DO LU GÖZ LE RİN DEN

DE RİN BU SE A LA

1. 2.

YIM SAZ..... YIM SAZ.....

MEYAN

GÜL LE Rİ NİN A RA SIN DA Bİ TA T

ZEV KE KA LA YIM SAZ..... GÜL LE Rİ NİN

A RA SIN DA Bİ TAB

20

ZEV KE KA LA

1.

21

YIM YIM

ARANAĞME

23

25

*İstiyorum saatlerce seni seyre dalayım
Emel dolu gözlerinden derin buse alayım
Güllerinin arasında bitap zevke dalayım
Emel dolu gözlerinden derin buse alayım*

Şekil 17: İstiyorum Saatlerce Seni Seyre Dalayım Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.18. Hüzam Şarkı (Kaçsan Beni Yaksan Sana Hasretle Bayılsam)

Hüzam Şarkı

Kaçsan beni yaksan sana hasretle bayılsam

USÛL: Türk Aksağı

BEŞTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: Ahmet Refik Bey

KAÇ SA N BE Nİ YAK SAN

SA NA HAS RE T

LE BA YIL SAM SAZ..... SAM SAZ.....

ÖP SEN BE Nİ SEV SEN BE Nİ PU

SE N LE A YIL

SAM SAZ..... SAM SAZ.....

MEYAN

KOY SAM BA ŞI MI Sİ

22 NE ME CA NIM

25 LA SA RIL SAM SAZ..... SAZ..... SON

ARANAĞME

28

32

*Kaçsan beni yaksan sana hasretle bayılsam
 Öpsen beni sevsen beni pusenle ayılsam
 Koysam başımı sinene canımla sarılsam
 Öpsen beni sevsen beni pusenle ayılsam*

Şekil 18: Kaçsan Beni Yaksan Sana Hasretle Bayılsam Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.19. Hicaz Şarkı (Kara Sevdaya Düşürdü Kara Zülfün Ey Peri)

HİCAZ ŞARKI

Kara sevdaya düşürdü kara zülfün ey peri

USÛL: Düyek

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: -

KA RA SEV DA YA DÜ ŞÜR

DÜ KA RA ZÜL FÜ N

EY PE RÎ SAZ.....

Bİ HU ZU RU M AĞ LA MAK

TAN GÖR DÜ ĞÜM

GÜ N DEN BE

1. 2. MEYAN
RÎ SAZ..... RÎ SAZ..... BU O LUR

MU SÖY LE EY

21 GÜL ZA RI HÜS NÜN

24 DİL BE Rİ SAZ.....

1. 2.

26 Rİ SAZ..... Rİ SAZ.....

28 ARANAĞME

31

34

*Kara sevdaya düşürdü kara zülfün ey peri
 Bi huzurum ağlamaktan gördüğüm günden beri
 Bu olurmu söyle ey gülzari hüsnün dilberi
 Bi huzurum ağlamaktan gördüğüm günden beri*

Şekil 19: Kara Sevdaya Düşürdü Kara Zülfün Ey Peri Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.20. Ferahnâk Şarkı (Kumrulardan Seni Sordum Bana Ha Ha Dediler)

FERAHNÂK ŞARKI

Kumrulardan seni sordum bana ha ha dediler

USÛL: Düyek

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

GÜFTE: Nureddin Rüştü Büngül

1 AH KUM RU LAR DAN SE Nİ SOR DUM

3 BA NA HA HA DE Dİ LER

5 SAZ..... AH O LUR YAV

7 RU GÜ VER CİN Gİ Bİ DİL CU DE Dİ LER

10 SAZ..... AH DE HE Mİ GÜL Dİ Lİ BÜL BÜL

13 Dİ Şİ İN Cİ DE Dİ LER SAZ.....

ARANAĞME

16

19

*Kumrulardan seni sordum bana ha ha dediler
Olur yavru güvercin gibi dilci dediler
Dehemi gül dili bülbül dişi inci dediler
Görmedim amma görenler bir içim su dediler*

NOT: Ferahnâk olarak yazılan bu şarkı; dikkat edilecek olursa tamamen Eviç makamına uygundur. Hicaz perdeleri yerine Çargâh, Büselik perdeleri yerine Segâh perdesi kullanıldığı takdirde hakikat ortaya çıkar. Esasen bestekârın yazdığı notada Hicaz ve Büselik perdesi kullanılmamıştır. Bu perdeler kullanılmadıkça Ferahnâk makamı olamaz.

Şekil 20: Kumrulardan Seni Sordum Bana Ha Ha Dediler Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.21. Kürdili Hicazkâr Şarkı (Küçük Hanım Yaşın Öndördü Aştı)

KÜRDİLİ HİCAZKÂR ŞARKI

Küçük hanım yaşın öndördü aştı

USÛL: Düyek

BEŞTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

GÜFTE: -

SAZ.....

3

5

KÜ ÇÜK HA NIM YA ŞIN ON DÖR

6

DÜ AŞ TI

7

KÜ ÇÜK HA NIM YA ŞIN ON DÖR DÜ AŞ TI

9

SAZ.....

10

YÜ ZÜ NÜ GÖ RÜN CE GÖ ZÜM KA MAŞ TI

12 YÜ ZÜ NÜ GÖ RÜN CE GÖ ZÜM KA MAŞ TI

MEYAN

14 BO YU NU U ZAT MIL GÖ REN LER ŞAŞ TI

16 BO YU NU U ZAT MIŞ GÖ REN

17 LER ŞAŞ TI SON

1
*Küçük hanım yaşın on dördü aştı
 Yüzünü görünce gözüm kamaştı
 Boyunu uzatmış görenler şaştı*

NAKARAT

2
*O güzel ağzını büzerek gülme
 Elâ gözlerini süzerek gülme
 Beni ağlatarak üzerek gülme*

NAKARAT

Şekil 21: Küçük Hanım Yaşın Ondördü Aştı Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.22. Kürdili Hicazkâr Şarkı (Leblerinden Öperek)

KÜRDİLİ HICAZKÂR ŞARKI

Leblerinden Öperek

USÛL: Düyek

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: -

LEB LE RİN DEN Ö PE REK

BİR GE CE MEY NUŞ ET SEM

1. SAZ..... 2. SAZ.....

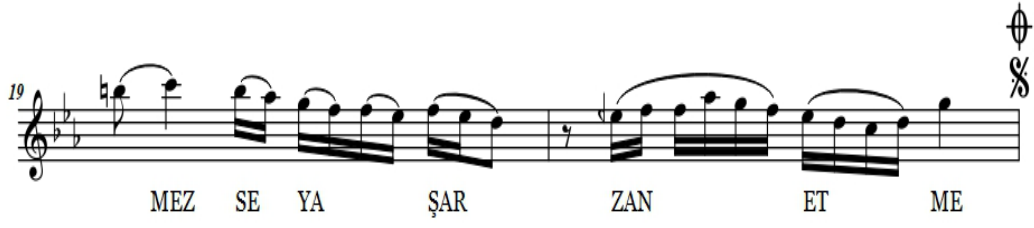
7 O GÜ ZEL Sİ NE Yİ AŞ
A ŞI KI ZA RI Nİ 1. TERK

9 KIMLA DE RA GUŞ ET SEM SAZ.....
2. ETME E FEN DİM GİT ME

12 SAZ..... Nİ ME Tİ VAS LIN İ LE

15 DEH Rİ FE RA MUS ET SEM

17 HAS TA GÖN LÜM SE Nİ SEV

ARANAĞME

*Leblerinden öperek bir gece mey nuş etsem
O güzel sineyi aşkımla derâguş etsem
Nimeti vaslın ile dehri ferâmus etsem
Hasta gönüm seni sevmeyse yaşar zan etme
Âşıkı zârını terk etme efendim gitme*

Şekil 22: Leblerinden Öperek Bir Gece Mey Nuş Etsem Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.23. Uşşak Şarkı (Mahrekinde Devr Ederken La-Yuad Üftadegan)

UŞŞAK ŞARKI

Mahrekinde devr ederken la-yuad üftadegan

USÛL: Devr-i Hindi

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: -

MAH RE KİN DE DEVR İ DER KEN

LA YU AD ÜF TA DE GAN

BİR E Sİ Rİ BEZ Mİ NEŞ VEN

İN LER AĞ LAR HER ZE MA N

1. SAZ.....

2. SAZ.....

MEYAN

MİZ RA Bİ LE HÂŞ SE SİN LE

17 ÇA RE SAZ OL EL A MAN

19 SAZ.....

ARANAĞME

21

23

*Mahrekinde devr ederken la-yuad üftadegan
 Bir esir-i bezm-i neşven inler ağlar her zaman
 Mızrab ile hâş sesinle çare saz ol el aman
 Bir şikar aşk-ı sevda çırpınır eyler figân*

Şekil 23: Mahrekinde Devr Ederken La-Yuad Üftadegan Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.24. Hicaz Şarkı (Mahzun Duruşun Bais-i Feryâd ile Ahtır)

HİCAZ ŞARKI

Mahzun duruşun bais-i feryâd ile ahtır

USÛL: Türk Aksağı

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

GÜFTE: -

MAH ZUN DU RU ŞUN BA

İ Sİ FER YAD İ LE AH

DIR SAZ.....

SEV DA YA SA Lİ HEP BE Nİ BU

MA Lİ Sİ YAH

DIR SAZ..... Lİ Sİ YAH DIR SAZ.....

MEYAN

SEN DEN GÜ ZE LİM BEK LE Dİ ĞİM

AH AT FI Nİ GAH DIR

27 SEN DEN GÜ ZE LİM BEKL

29 LE Dİ ĞİM A T FI Nİ GAH

33 DIR SAZ.....

34 HI GÜ NAH DIR

ARANAĞME

36

40

*Mahzun duruşun bais-i feryâd ile ahdır
 Sevda yasali hep beni bu malisi yahdır
 Senden güzelim beklediğim atf-ı nigâhdır
 Sevda yasali hep beni bu mah-ı günahdır*

Şekil 24: Mahzun Duruşun Bais-i Feryâd ile Ahdır Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.25. Kürdili Hicazkâr Şarkı (Mehcur Yaşayamam Bir An Sevdığım Senden)

KÜRDİLİ HICAZKÂR ŞARKI

Mehcur yaşayamam bir an sevdiğim senden

USÛL: Yürük Semâî

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE:

MEH CUR YA ŞA MAM BİR AN

SEV

SEV Dİ ĞİM SEN DEN SAZ.....

AŞ KIN A YIR SA BİL LAH

CÂ CA NI MI TEN DEN

SAZ..... SAZ.....

LA NA ZIR GÜ ZEL Şİ KÂ

YET YET ET MEM SEN DEN

16 LA NA ZIR GÜ ZEL Şİ KÂ

18 YET YETET MEM SEN DEN

20 SAZ.....

ARANAĞME

21

23

*Mehcur yaşamam bir an sevdiğim senden
 Aşkın ayırsa billâh canım tenden
 Lâ-nazîr güzel şikâyet etmem senden
 Aşkın ayırsa billâh cânımı tenden*

Şekil 25: Mehcur Yaşamam Bir An Sevdığım Senden Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.26. Acem-Aşîran Şarkı (Ne Şirindir Ne Füsunkâr Bakışın)

ACEMAŞÎRAN ŞARKI

Ne şirindir ne füsunkar bakışın

USÛL: Aksak

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: -

ARANAĞME

NE Şİ RİN DİR NE FÜ SUN KÂR BA KI ŞİN

AH BA KI ŞİN SAZ.....

NE HA YAT DA Dİ LE YÜZ BİN A KI ŞİN

AH A KI ŞİN NE DE HOŞ DUR
NE HA YAT DA

HE LE NAZ LAR SA TI ŞİN AH SA TI ŞİN
Dİ LE YÜZ BİN A KI ŞİN AH A KI ŞİN

SAZ.....

MEYAN

SAZ..... NE DE HOŞ DIR

HE LE NAZ LAR SA TI ŞIN

AH SA TI ŞIN NE DE HOŞ DUR

HE LE NAZ LAR SA TI ŞIN

AH SA TI ŞIN

*Ne şirindir ne füsunkâr bakışın
 Ne hayatta dile yüz bin akışın
 Ne de hoştur hele nazlar satışın
 Bana candır o sihir-kâr bakışın*

Şekil 26: Ne Şirindir Ne Füsunkâr Bakışın Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.27. HÜZZAM ŞARKI (Neşenle Emeller Gülüyor Kalbime Ey Mah)

HÜZZAM ŞARKI

Neşenle emeller gülüyor kalbime ey mah

USÛL: Türk Aksağı

BEŞTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: Zekâî Bey

NEŞ EN LE E MEL LER

GÜ LÜ YOR KAL

Bİ ME EY MAH MAH

SAZ.....

AŞ KIN LA HA YA TIN

BU LU RUM ZEV

Kİ Nİ BİL LAH LAH SAZ.....

MEYAN

22

GEL GÜL BA NA BİR
KE RE DA HA GÖY
NÜM A ÇIL SIN

31

SAZ.....

ARANAĞME

33

SAZ.....

36

SAZ.....

39

SAZ.....

*Neşenle emeller gülüyor kalbime ey mah
Aşkınla hayatın bulurum zevkine billah
Gel gül bana bir kere daha göynüm açılışın*

NAKARAT

Handenle senin ruhuma gül saçılışın

Şekil 27: Neşenle Emeller Gülüyor Kalbime Ey Mah Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.28. Kürdili Hicazkâr Şarkı (O Kadını Güneş Sandım Bakışını Ateş Sandım)

KÜRDİLİ HİCAZKÂR ŞARKI

O kadını güneş sandım bakışını ateş sandım

USÛL: Aksak

BEŞTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

GÜFTE: Halit Bekir Bey

O KA DI NI GÜ NEŞ SAN DIM

BA KI ŞI NI A TEŞ SAN DIM

SAZ..... YA NA ĞI NIN

GÜL LE RİN DE DE Lİ GÖY NÜM

Ğİ Bİ YAN DIM

1

O kadını güneş sandım
Bakışını ateş sandım
Yanağının güllerinde
Deli göynüm gibi yandım

2

Göz ucu ile süzdü beni
Defterine yazdı beni
Fakat bir gün başkası ile
Sevişerek üzdü beni

3

O süzüldü ben tutuştum
O dinledi ben konuştum
O penbecik bir çiçekti
Ben dalında öten kuştum

Şekil 28: O Kadını Güneş Sandım Bakışını Ateş Sandım Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.29. HÜZZAM ŞARKI (Ruhum Seni Sevdi Sana Yandı Sana Yardır)

HÜZZAM ŞARKI

Ruhum seni sevdi sana yandı sana vardır

USÛL: Türk Aksağı

BEŞTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: -

Musical notation for the song "HÜZZAM ŞARKI" (Ruhum Seni Sevdi Sana Yandı Sana Yardır). The notation is in 8/8 time, key of D major (two sharps), and features a mix of eighth and sixteenth notes. The lyrics are written below the notes.

RU HUM SE Nİ SEV Dİ

SA NA YAN DI

SA NA YAR DIR SAZ..... DIR SAZ.....

SEN DEN BE NİM AY RIL

MA MIN İM KÂ

NI MI VAR DIR SEN DEN

BE NİM AY RIL MA MIN İM

22 KÂ NI Mİ VAR DIR SAZ.....

MEYAN

26 FER YA DI MA KAN MAZ

29 SAN E ĞER Sİ

32 NE Mİ YAR DIR SAZ..... DIR SON

ARANAĞME

35

39

*Ruhum seni sevdi sana yandı sana yardım
Senden benim ayrılmamın imkânı mı vardır
Feryadıma kanmazsan eğer sinemi yardım
NAKARAT*

Şekil 29: Ruhum Seni Sevdı Sana Yandı Sana Yardım Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.30. Kürdili Hicazkâr Şarkı (Saçlar Dağınık Sine Açık Geldi Sabahtan)

KÜRDİLİ HICAZKÂR ŞARKI
Saçlar dağınık sine açık geldi sabahtan

USÛL: Türk Aksağı BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: Bahri Bey

SAÇ LAR DA ĞI NIK Sİ NE A ÇIK GEL

Dİ SA BAH DAN SAZ.....

KÂ FİR KA DI NIN GÖZ LE Rİ MOS MOR

DU GÜ NAH DAN SAZ..... DAN SAZ....

MEYAN

AL LA HIM O NU SAN Kİ YA RAT MIŞ

İ Dİ MAH DAN SAZ.....

ARANAĞME

SON DAN

*Saçlar dağınık sine açık geldi sabahdan
Kâfir kadının gözleri mosmor günahdan
Allahım onu sanki yaratmış idi mahdan*

Şekil 30: Saçlar Dağınık Sine Açık Geldi Sabahtan Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.31. Húzzam Şarkı (Sarı İpek Saçlarını Ellerimle Dağıtsam)

HÚZZAM ŞARKI Sarı ipek saçlarını ellerimle dağıtsam

USÛL: Yürük Semâi

BEŞTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: İhsan Bey

SA RI İ PEK SAÇ LA RI NI EL LE

RİM LE DA ĞİT SAM SAZ.....

BEN DE CO ŞAN GÖZ YA ŞI MI

HU ZU RUN DA A KIT SAM SAZ.....

SEN DE NER MİN EL LE RİN LE

SAÇ LA RI MI OK ŞA SAN

*Sarı ipek saçlarını ellerimde dağıtsam,
Ben de coşan gözyaşımı huzurunda akıtsam.*

*Sen de nermin ellerinle saçlarımı okşasan,
ben de coşan gözyaşımı huzurunda akıtsam.*

Şekil 31: Sarı İpek Saçlarını Ellerimle Dağıtsam Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.32. Dilkeşhâverân Şarkı (Sarmış Yine Zulmet Gecenin Ufkunu Birden)

DİLKEŞHÂVERÂN ŞARKI

Sarmış yine zulmet gecenin ufkunu birden

USÛL: Cürceuna

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

GÜFTE: -

The musical score is written in 10/8 time, key of D major (one sharp). The melody is in a single staff with lyrics underneath. The lyrics are in Turkish and describe a scene of a night sky. The score includes a repeat sign at measure 10 and a trill ornament at measure 13.

SAR MIŞ Yİ NE ZUL MET

GE CE NİN U

U U UF KU NU BİR

SAZ
1. 2.

DEN

MEC NUN Gİ Bİ GÖL GEM

SA NA HEP SE

SE SE SEC DE E DER

SAZ

KEN

YIL DIZ LA RI AR TIK

BI RA KIP KAL

KAL Bİ ME GİR

1. 2. SON

SEN

*Sarmış yine zulmet gecenin ufkunu birden
Mecnûn gibi gölgem sana hep secde ederken
Yıldızları artık bırakıp kalbime girsen
Mecnun gibi gölgem, sana hep secde ederken*

Şekil 32: Sarmış Yine Zulmet Gecenin Ufkunu Birden Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.33. Kürdili Hicazkâr Şarkı (Sazınla Beraber O Ela Gözleri Süzdün)

KÜRDİLİ HICAZKÂR ŞARKI

Sazınla beraber o ela gözleri süzdün

USÛL: Türk Aksağı

BEŞTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: -

SA ZIN LA BE RA BER

O E LA GÖZ

1. 2.

LE Rİ SÜZ DÜN SAZ..... DÜN SAZ.....

SEV DA LI BA KIŞ LAR LA BE Nİ

SEN SEN NE DE ÜZ

1. 2.

25 DÜN SAZ..... DÜN SAZ..... VU LAT

28 DE Mİ NİN SİH Rİ Nİ GÖR

31 DÜM NA ZA RİN

34 DA

*Sazınla beraber o ela gözleri süzdün
 Sevdalı bakışlarla beni sen ne de üzdün
 Vuslat deminin sihrini gördüm nazarında
 Bilmem o gece aşkı muhabbet dem-ü yüzdün*

Şekil 33: Sazınla Beraber O Ela Gözleri Süzdün Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.34. Nihâvend Şarkı (Semalardan Güneş Hala İnmiyor)

NİHÂVEND ŞARKI

Semalardan güneş hala inmiyor

USÛL: Sofyan - Yürük Semâi

BEŞTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: Ahmet Refik Altınay

ARANAĞME

5

9

SE MÂ LAR DAN GÜ NEŞ HÂ LÂ İN Mİ YOR

13

SAZ.....

16

GÖN LÜM MAH ZÜN GÖ ZÜM DEN YAŞ

18

DİN Mİ YOR SAZ.....

20

DİN Mİ YOR SAZ.....

23

A DA SEN SİZ YÜ RE Ğİ ME

25 SİN SİN Mİ YOR SAZ.....

28 GEL DE Bİ RAZ GÖZ LE Rİ

32 Nİ GÖ RE YİM Mİ MO ZA DAN

36 SA NA ÇE LENK Ö

1. 2. 38 Ö RE YİM SAZ..... Ö RE YİM

*Semâlardan güneş hâlâ inmiyor
Gönlüm mahzûn gözümden yaş dinmiyor
Ada sensiz yüreğime sinmiyor
Gelde biraz gözlerini göreyim
Mimozadan sana çelenk öreyim.*

Şekil 34: Semâlardan Güneş Hâlâ İnmiyor Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.35. Uşşak Şarkı (Sen Bu Ufkun Yegane Yıldızısın)

UŞŞAK ŞARKI

Sen bu ufkun yegane yıldızısın

USÛL: Aksak

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: Ahmet Refik Altınay

SEN BU UF KUN YE GÂ NE

YIL DI Zİ SIN

A DA NIN MA Vİ GÖZ LÜ

15 ŞEN KI Zİ SIN SAZ.....

17 A DA NİN MA Vİ GÖZ LÜ

19 ŞEN KI Zİ SIN SAZ.....
MEYAN

21 HAS TA KAL BİM DE TAT LI

23 BİR SİZİ SIN

25 HAS TA KAL BİM DE TAT LI BİR SİZİ

28 SIN SAZ.....

*Sen bu ufkun yegâne yıldızısın
Adanın mavi gözlü şen kızıydın
Hasta kalbimde tatlı bir sızıydın
Adanın mavi gözlü şen kızıydın*

Şekil 35: Sen Bu Ufkun Yegâne Yıldızısın Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.36. Segâh Şarkı (Seni Her Dem Anıyorum)

SEGÂH ŞARKI

Seni her dem anıyorum

USÛL: Aksak Yürük

BEŞTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: -

ARANAĞME

SE Nİ HER DEM A NI YO RUM SÖZ LE Rİ NE
NE FÜ SÜN KÂR YA KI ŞIN VAR NE DE MAH MUR
GÖ ZÜ MÜN KAN LI YA ŞI NA MER HA MET OT

KA NI YO RUM SE Nİ HER DEM A NI YO RUM
BA KI ŞIN VAR NE FÜ SÜN KÂR YA KI ŞIN VAR
A KI ŞI NA GÖ ZÜ MÜN KAN LI YA ŞI NA

SÖZ LE Rİ NE KA NI YO RUM
NE DE MAH MUR BA KI ŞIN VAR
MER HA MET OT A KI ŞI NA

RAH ME DE CEK SA NI YO RUM
HE LE BİR KAŞ ÇA TI ŞIN VAR
Gİ DE LİM BİR SU BA ŞI NA

15

HİC Rİ NE KAT LA NI YO RUM
O NA BEN AL DA NI YO RUM
SA NA BEN YAL VA RI YO RUM

17

RAH ME DE CEK SA NI YO RUM
HE LE BİR KAŞ ÇA TI ŞIN VAR
Gİ DE Lİ BİR SU BA ŞI NA

19

HİC Rİ NE KAT LA NI YO RUM
O NA BEN AL DA NI YO RUM
SA NA BEN YAL VA RI YO RUM

1- Seni her dem anıyorum
Sözlerine kanıyorum
Rahmedecek sanıyorum
Hicrine katlanıyorum

2- Ne füsûnkâr yakışın var
Ne de mahmur bakışın var
Hele bir kaş çatışın var
Ona ben aldaniyorum

3- Gözümün kanlı yaşına
Merhamet ot akışına
Gidelim bir su başına
Sana ben yalvarıyorum

Şekil 36: Seni Her Dem Anıyorum Sözlerine Kanıyorum Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.37. Sultan-ı Yegâh Şarkı (Seni Sevdim Seni Takdir Ederek)

SULTAN-I YEGÂH ŞARKI

Seni sevdim seni takdir ederek

USÛL: Yürük Semâi

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: Leyla Hanım Efendi

VALS

SE Nİ SEV DİM SE Nİ TAK DİR

İ İ DE REK Bİ BE DE LİM SAZ.....

..... SE Nİ SEV MEK LE SE NİN LE

YA ŞA MAK DI

30 E ME ELİM SAZ..... SAZ.....

35 O SA A DET Lİ ÇE Lİ TA

39 Lİ A İR MEZ SE E LİM SAZ.....

44 BA NA SEN SİZ NE YE LA ZİM

49 DIR HA YA TIN

52 GÜ ZE LİM

*Seni sevdim seni takdir ederek bi-bedelim
 Seni sevmekle seninle yaşlanmaktı emelim
 O saadetli çeli talia ermezse elim
 NAKARAT
 Bana sensiz neye lazımdır hayatın güzelim*

Şekil 37: Seni Sevdim Seni Takdir Ederek Bi-Bedelim Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.38. Nihâvend Şarkı (Sevdaya İnanmak Hezeyandır)

NİHÂVEND ŞARKI

Sevdaya inanmak hezeyandır

USÛL: Semâi

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: Avram Naum

The musical score is written in 6/8 time and B-flat major. It consists of seven staves of music. The lyrics are written below the notes. The score includes a QR code in the top right corner.

SEV DA YA İ NAN MAK HE

HE ZE YAN DIR SEV

MEK DE SE VİL MEK DE

30 Zİ YAN DIR KİM DER

34 SE Kİ AŞK SAZ..... Â Â

38 TE Şİ CAN DIR AL DAN MA

43 İ NAN HEP Sİ

47 YA LAN DIR

*Sevdaya inanmak hezeyândır
 Sevmekte seilmekte ziyândır
 Kim derse ki aşk ateşi candır
 Aldanma inan hepsi yalandır*

Şekil 38: Sevdaya İnanmak Hezeyândır Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.39. Kürdili Hicazkâr Şarkı (Sevdiğim Günden Beri Çektiklerim)

KÜRDİLİ HICAZKÂR ŞARKI

Sevdiğim günden beri çektiklerim derd-ü keder

USÛL: Ağır Aksak

BEŞTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: Ahmet Refik Altınay

SEV Dİ ĞİM GÜN

DEN BE Rİ ÇEK

TİK LE RİM DER

DÜ KE DER SAZ.....

..... BİR VE FÂ SİZ

YA RE DÜŞ DE

SAZ..... SEN DE OL BEN

1.

8 DEN BE TER SAZ.....

2.

9 SAZ..... HEP SE NİN AŞ

11 KIN LA DİL HUN

13 OL DU ĞUM AR

14 TIK YE TER SAZ.....

*Sevdiğim günden beri çektiklerim derdü keder
 Bir vefâsız yare düşte sen de ol benden beter
 Hep senin aşkınla dilhun olduğum artık yeter*
 NAKARAT

Şekil 39: Sevdiğim Günden Beri Çektiklerim Derd-ü Keder Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.40. Muhayyer Şarkı (Sevdim Seni Yana Yana)

MUHAYYER ŞARKI
Sevdim seni yana yana

USÛL: Sofyan

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: Faruk Bey

..... KODA

5

1. 2.

8

SEV DİM SE Nİ
KAR ŞİM DA BİR

11

YA NA YA NA SA RA MA DIM KA NA KA NA
A LEV OL DUN GEL DİN YÜ RE Ğİ ME DOL DUN

14

1. 2.

HEY HEY SAZ..... HEY HEY SAZ..... HA ZİN HA ZİN
HEY HEY HEY HEY BİR AH ET TİM

17

BA KIŞ LA RIN CAN KA TAR DI SAN Kİ CA NA
YA NIK YA NIK U ZAK LAŞ TIN Kİ Mİ BUL DUN

20

1. 2.

HEY HEY SAZ..... HEY HEY SAZ.....
HEY HEY HEY HEY

Sevdim seni yana yana
Saramadım kana kana
Hazin hazin bakışların
Can katardı sanki cana.

Karşımda bir alev oldun
Geldim yüreğime doldun
Bir ah ettim yanık yanık
Uzaklaştın kimi buldun.

Şekil 40: Sevdim Seni Yana Yana Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.41. Rast Şarkı (Sevmediklerinle Gönül Avutma)

RAST ŞARKI
Sevmediklerinle gönül avutma

USÛL: Cürcüna

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: Halit Bekir Sabarkan

SEV ME DİK LE RİN LE GÖ NÜL A VUT

MA GÖ NÜL A VUT

1. 2. MA MA HAS RE TE

YOL CU YUM BE Nİ U NUT

1. MA BE Nİ U NUT MA SAZ.....

2. MA SAZ..... KAL Bİ Mİ AŞ KİN LA

17 A TEŞ Lİ TUT MA

19 A TEŞ Lİ TUT MA SAZ.....

Sevmediklerinle gönül avutma
Hasrete yolcuym beni unutma
Kalbimi aşkınla ateşli tutma
Hasrete yolcuym beni unutma

Şekil 41: Sevmediklerinle Gönül Avutma Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.42. HÜZZAM ŞARKI (Sevmemek Kabil midir Ey Âfitâbım Hiç Seni)

HÜZZAM ŞARKI

Sevmemek kabil midir ey âfitâbım hiç seni

USÛL: Ağır Aksak

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

GÜFTE: -

SEV ME MEK KA BİL Mİ

DİR EY A Fİ TA BIM HİÇ

SENYÖ

SE Nİ SAZ..... GÖZ LE

RİN SEV DA SA

ÇAR SA ÇAR YI

1.

KAR RU Hİ ŞE Nİ SAZ.....

2.

MEYAN

ŞE Nİ SAZ..... KAL Bİ ZÂ RIM

HER VU RUŞ TA

YÂ E DER NAZ

14 LIM SE Nİ SAZ.....

15 NE O LUR AZ

16 DİN LE SEN ŞU

17 GÖN LÜ NÜN FER

18 YÂ DI Nİ

19 ARANAĞME

20

21

22

*Sevmemek kâbil midir ey âfitâbım hiç seni
 Gözlerin sevda saçar, yıkar rûh-i şeni
 Kalb-i zârım her vuruşta yâd eder nazlım seni
 NAKARAT
 Ne olur az dinlesen şu gönlinün feryâdını*

Şekil 42: Sevmemek Kâbil midir Ey Âfitâbım Hiç Seni Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.43. Hicaz Şarkı (Sırma Saçlı Yarimin Can Bahşederken İşvesi)

HİCAZ ŞARKI

Sırma saçlı yarimin can bahşederken işvesi

USÛL: Semâi

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: Ahmet Refik Altınay

(SAZ...)

6

11

17

SIR MA SAÇ LI YA Rİ MİN

24

SAZ..... CAN BAH ŞE DER KEN İŞ VE

31

Sİ SAZ.....

36

1. 2.

SAZ.....

41

BÂ DE YE REV NÂK VE RİR

49

CAN LAR YA KAN GÜL BU SE Sİ

56 SAZ.....

61 BÂ DE YE REV NÂK VE

69 RÎR CAN LAR YA KAN GÜL BU

76 SE SÎ SON

79 SAZ.....

85 RU HU MU TEŞ HİR E DER

93 A ŞUF TE DİR HER HAN DE SÎ

101 SAZ.....

105 %

*Sırma saçlı yârimin can bahşederken işvesi
 Bâdeye revnâk verir canlar yakan gül busesi
 Ruhumu teşhir eder asuftedir her hândesi
 Bâdeye revnâk verir canlar yakan gül busesi*

Şekil 43: Sırma Saçlı Yârimin Can Bahşederken İşvesi Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.44. Kürdili Hicazkâr Şarkı (Sineler Aşkınla İnler Dideler Mahmûr Olur)

KÜRDİLİ HİCAZKÂR ŞARKI

Sineler aşkınla inler dideler mahmur olur

USÛL: Ağır Aksak

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: Ahmet Refik Bey

Sheet music for the song "Kürdili Hicazkâr Şarkı" in 2/4 time, featuring a 9-measure melody with lyrics in Turkish. The melody is written on a single staff with a key signature of one flat (B-flat) and a common time signature of 2/4. The lyrics are written below the staff, aligned with the notes. The melody consists of nine measures, with the first measure being a whole rest. The lyrics are: Sİ NE KER AŞ KIN LA İN LER SAZ..... Dİ DE LER MAH MUR O LUR SAZ..... SEN İ ÇER KEN BEZ Mİ MİZ DE BÂ DE LER HEP 1. SAZ..... NUR O LUR 2. SAZ..... O LUR NEŞ E DEN SAZ

Sİ NE KER AŞ

KIN LA İN LER

SAZ..... Dİ DE LER MAH

MUR O LUR SAZ.....

.... SEN İ ÇER KEN

BEZ Mİ MİZ DE

BÂ DE LER HEP

1. SAZ.....

NUR O LUR

2. SAZ.....

O LUR NEŞ E DEN SAZ

10 LAR CO ŞAR Vİ

11 RAN O LAN MA

12 MUR O LUR

1. SAZ.....

13 O LUR

2. SAZ.....

ARANAĞME

14

15

16

1. SAZ.....

17

2. SAZ.....

18

*Sineler aşkınla inler dideler mahmûr olur
 Sen içerken bezmimizde bâdeler hep nûr olur
 Neşeden sazlar coşar virâneler mâmur olur
 Sen içerken bezmimizde bâdeler hep nûr olur*

Şekil 44: Sineler Aşkınla İnler Dideler Mahmûr Olur Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.45. Hüseynî Şarkı (Sislerle Örtülü İnce Yollara)

HÜSEYNÎ ŞARKI
Sislerle örtülü ince yollara

USÛL: Aksak
ARANAĞME

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: -

SİS LERLE ÖR TÜ LÜ İN CE YOL LA RA SİS LERLE
ÖR TÜ LÜ İN CE YOL LA RA BİN HAS RET
TA ŞI YAN GÖZ LE RİM DAL DI
BİN HAS RET TA ŞI YAN GÖZ LE RİM DAL
DI SAZ..... BU SA BAH AĞ LA YAN SE RİN RÜZ GÂ
1. 2. RA SAZ..... RA SAZ.....

*Sislerle örtülü ince yollara
Bin hasret taşıyan gözlerim daldı
Bu sabah ağlayan serin rüzgâra*

Şekil 45: Sislerle Örtülü İnce Yollara Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.46. Hicaz Şarkı (Solsan da Sararsan Yine Gül Penbe Dehensin)

HİCAZ ŞARKI

Solsan da sararsan yine gül penbe dehensin

USÛL: Türk Aksağı

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

GÜFTE: Ahmet Refik Altınay

The musical score is written in staff notation with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 8/8. The lyrics are written below the notes. The score consists of 31 measures. The lyrics are: SOL SAN DA SA RAR SA N Yİ NE GÜL PE PEN BE DE HEN SİN SİN RAB BİN BA NA BİR Nİ ME Tİ VAR SA O DA SEN SİN SİN Sİ NEM E BE Dİ YEN O GÜ ZEL TE SAZ..... TE N LE BE ZEN SİN ARANAĞME

Solsanda sararsan yine gülpenbe dehensin
Rabbın bana bir nimeti varsa oda sensin
Sinem ebediyen o güzel tenle bezensin
Rabbın bana bir nimeti varsa oda sensin...

Şekil 46: Solsan da Sararsan Yine Gülpenbe Dehensin Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.47. Şehnaz Şarkı (Süzdükçe Gözlerin Belliydi Melâlin)

ŞEHNAZ ŞARKI

Süzdükçe gözlerin belliydi melâlin

USÛL: Sengin Semâi

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

GÜFTE: -

SÜZ DÜK ÇE GÜ ZEL

GÖZ LE RİN

BEL LİY

Dİ ME LA LİN

NEYDİ GE ÇEN AK

ŞAM GÜ ZE LİM

SAZ DA Kİ HA

1. 2.

10 LİN LİN

MEYAN

12 RUH VER MİŞ İ KEN MEC Lİ Sİ

14 A

15 HEN GE CE MÂ LİN SAZ.....

17 RUH VER MİŞ İ KEN

18 MEC Lİ Sİ A

20 1. HEN GE CE MÂ LİN

2. SON

22 LİN

3.1.48. Kürdili Hicazkâr Şarkı (Şen Gözlerine Neşe Veren Bir Çiçek Olsam)

KÜRDİLİ HICAZKÂR ŞARKI

Şen gözlerine neşe veren bir çiçek olsam

USÛL: Yürük Semâi

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

ARANAĞME

GÜFTE: Ahmet Refik Altınay

The musical score is written in 8/8 time with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). It consists of eight staves of music. The lyrics are written below the notes. The score includes various musical notations such as eighth notes, quarter notes, half notes, and rests. There are also trills (tr) and a repeat sign (1. and 2. endings). The lyrics are: ŞEN GÖZ LE Rİ NE NEŞ E VE REN BİR Çİ ÇEK OL SAM SAZ..... BÛ SEN LE SAR SAM O GÜ ZEL Sİ NE DE SOL SAM SAZ.....

32

SAZ..... HER KOK

36

LA YI ŞIN RÛ HU MU A TEŞ

40

LE RE YAK SAM SAZ.....

44

.....

*Şen gözlerine neş'e veren bir çiçek olsam
 Bûsenle sararsam o güzel sinede solsam
 Her koklayışın rûhumu ateşlere yaksa
 Bûsenle sararsam o güzel sinede yansam*

Şekil 48: Şen Gözlerine Neş'e Veren Bir Çiçek Olsam Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

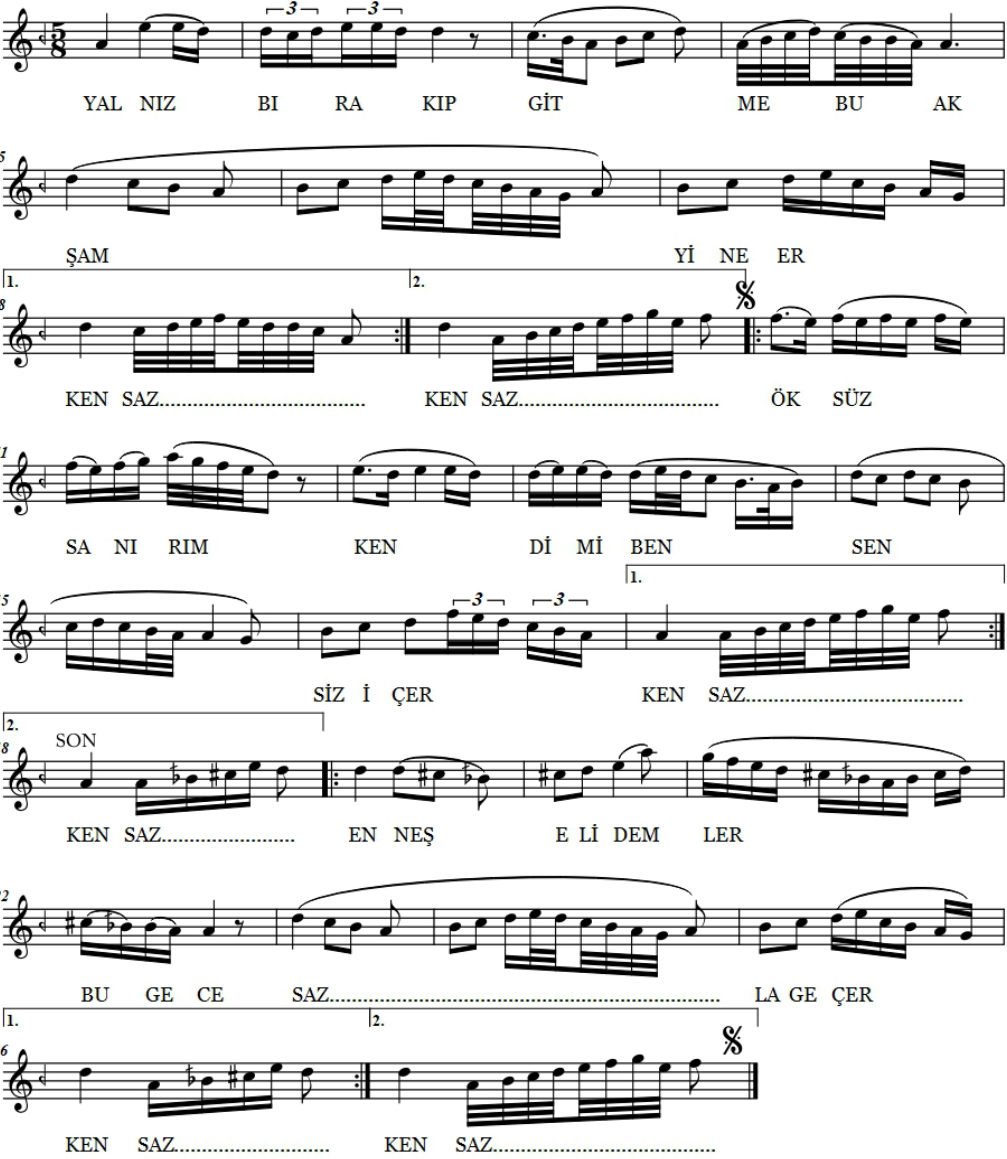
Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.49. Uşşak Şarkı (Yalnız Bırakıp Gitme Bu Akşam Yine Erken)

UŞŞAK ŞARKI

Yalnız bırakıp gitme bu akşam yine erken

USÛL: Türk Aksağı BEŞTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: Ahmet Refik Altınay

YAL NIZ BI RA KIP GİT ME BU AK
ŞAM Yİ NE ER
KEN SAZ..... KEN SAZ..... ÖK SÜZ
SA NI RIM KEN Dİ Mİ BEN SEN
SİZ İ ÇER KEN SAZ.....
SON KEN SAZ..... EN NEŞ E Lİ DEM LER
BU GE CE SAZ..... LA GE ÇER
KEN SAZ..... KEN SAZ.....

Yalnız bırakıp gitme bu akşam yine erken
Öksüz sanırım kendimi ben sensiz içerken
En neş'eli demler bu gece sazla geçerken
Öksüz sanırım kendimi ben sensiz içerken

Şekil 49: Yalnız Bırakıp Gitme Bu Akşam Yine Erken Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.50. Uşşak Şarkı (Yarda mı Ağyârda mı Ya Sende mi Cürm-ü Kusur)

UŞŞAK ŞARKI

Yarda mı ağyârda mı ya sende mi cürm-ü kusur

USÛL: Devr-i Hindî

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: -

YAR DA MI AĞ YAR DA MI

YA SEN DE Mİ CÜR MÜ KU

1. SUR SAZ..... 2. SUR SAZ..... SÖY LE

EY DİL GİZ Lİ GİZ Lİ BÖY

LE FER YA DIN

NE DİR SAZ..... DİR SAZ.....

..... MEY DE Mİ SA Kİ DE Mİ MIT

RİP DA MI SUÇ KİM DE

36 DİR KİM DE DİR

39 Kodaya

41

45

48

*Yarda mı ağyarda mı ya sende mi cürm-ü kusur
 Söyle ey dil gizli gizli böyle feryadın nedir
 Meyde mi sâkide mi mutrıpda mı suç kimdedir
 Söyle ey dil gizli gizli böyle feryadın nedir*

Şekil 50: Yarda mı Ağyarda mı Ya Sende mi Cürm-ü Kusur Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.1.51. Sabâ Şarkı (Yolunda İnleyeyim)

SABÂ ŞARKI

Yolunda inleyeyim

USÛL: Düyek

BEŞTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: Halit Bekir

SAZ

1. AH YO LUN DA İN LE YE YİM

3. SE Sİ Nİ DİN LE YE YİM

5. AH BE NİM KAL BİM YA Nİ YOR

7. BI RAK SE RİN LE YE YİM

9. SAZ.....

11. AH AŞ KI MA YA NA YA NA AN LA TA YİM

14. BEN SA NA BU GÖ NÜL SE

16 NİN OL SUN BİR GE CE ÇIK

18 GEL BA NA SON

19 ARANAĞME

22

1

Yolunda inleyeyim
Sesini dinleyeyim
Benim kalbim yanıyor
Bırak serinleyeyim

2

Beni sevmeye ne demek
Bunlar bahane demek
Meğer ne kadar zormuş
Sevipte sevilmemek

NAKARAT

Aşkını yana yana
Anlatayım ben sana
Bu gönül senin olsun
Bir gececek gel bana

Şekil 51: Yolunda İnleyeyim Sesini Dinleyeyim Adlı Eser Notası

Kaynak: <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

Erişim Tarihi: 02/05/2024

3.2. Mısırlı İbrahim Efendi'nin TRT Repertuvarında Kayıtlı Olmayan Eserleri

NO	ESER ADI	MAKAM	FORM	USÛL	GÜFTEKÂR
1	Aşkınla Yanan Dertli Başım Hep Dolu Kardır	SABÂ	ŞARKI	TÜRK AKSAĞI	-
2	Bakınız Endamına	NEVA-UŞŞAK	KANTO	SOFYAN	-
3	Ben Sana Kalbimi Verdim Deme Artık Bu Da Hiç	MAHUR	VALS	YÜRÜK SEMÂÎ	-
4	Bir Bakışın Kalbime Verdi Sızı	HÜZZAM	ŞARKI	AKSAK	-
5	Gözümde Nazlı Simanın Hayali	SABÂ	ŞARKI	SOFYAN	-
6	Güzelsin Dil- Rûbasın Bî Bedelsin	SABÂ	ŞARKI	EVFER	-
7	Kır Kır Kadehi Badeyi Dök Raksa Kıyam Et	MAHUR	ŞARKI	TÜRK AKSAĞI	-
8	Maçkanın Şen Parkına	(NEVADA) HİCAZ	ŞARKI	TÜRK AKSAĞI	-
9	Mecnuna Çevirdin Beni Candan Da Geçirdin	NİHAVEND	ŞARKI	SENGİN SEMÂÎ	-
10	Nazlı Bir Şuhu İdin Gamla	HÜZZAM	ŞARKI	AKSAK	AHMET REFİK ALTINAY

	Geçen Sevdamın				
11	O Güzel Göğsüne Bir Ud Oluvermek Emelim	KÜRDİLİHİCAZKÂR	ŞARKI	AKSAK	FAHREDDİN OSMAN BEY
12	Seviyorum Seni İnan	MUHAYYER	ŞARKI	SOFYAN	-
13	Gerçi O Güzel Gözlerine Mâil Olan Var	HİCAZ	ŞARKI	SENGİN SEMÂÎ	-
14	Benzin Sararan Taze Çiçekler Gibi Soldu	HİCAZ	ŞARKI	CURCUNA	-

Tablo 5: TRT Repertuvarında Kayıtlı Olmayan Eserler

Kaynak: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı.

3.2.1. Sabâ Şarkı (Aşkınla Yanan Dertli Başım Hep Dolu Kardır)

SABÂ ŞARKI

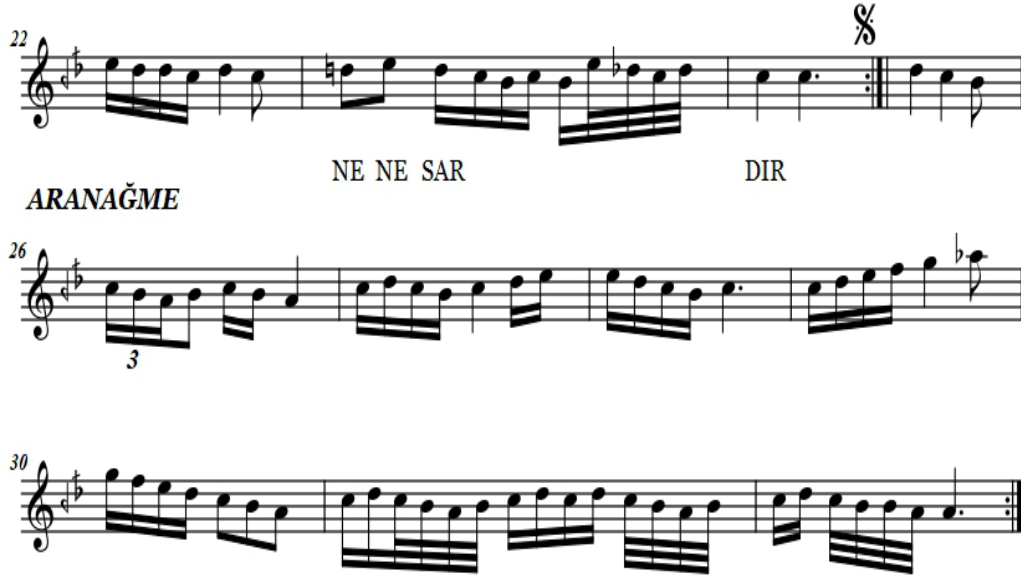
Aşkınla yanan dertli başım hep dolu kardır

USÛL: Türk Aksağı

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

GÜFTE: -

AŞ KIN LA YA NAN DERT
Lİ BA ŞIM HEP
DO LU KAR DIR Sİ NEM
DE SE NİN GÜL LE Bİ NİN
A
TE Şİ VAR DIR KOY NUN
DA Ö LÜR SEM BE Nİ Sİ

*Aşkınla yanan dertli başım hep dolu kardır
Sinemde senin gül lebinin ateşi vardır
Koynunda ölürsem beni sinene sardır
Sinemde gül lebinin ateşi vardır.*

Şekil 52: Aşkınla Yanan Dertli Başım Hep Dolu Kardır Adlı Eser Notası

Kaynak: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Vecihe Daryal Koleksiyonu (39), 52-52 Sayfalar.

3.2.2. Neva-Uşşak Kanto (Bakınız Endamıma)

NEVA-UŞŞAK KANTO
Bakınız Endamıma

USÛL: Sofyan BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: -

§ ARANAĞME

4 AH BA KI NIZ EN DA MI NA

5 BE YAZ PEM BE TE Nİ NE

7 AH KE MER OL SAY DIM SA RI LIR DIM

9 BE Lİ NE

12 NAKARAT

13 KO ŞA RA BU SE İ AŞ KI D.S. al Fine

15 KON DU RUR DUM YÜ ZÜ NE

- 1- *Bakınız endamıma beyaz pembe tenine
Ah kemer olsaydım sarılırdım beline
Koşarak Buse-i aşkı kondurdum yüzüne*
- 2- *Dikkat et perçemime üst olmuş gözüne
Ben tak olsaydım dokunurdum eline
Koşarak Buse-i aşkı kondurdum yüzüne*
- 3- *Bir çiçek olayım birde alsa eline
Başına taksa hele saçların vay haline
Koşarak Buse-i aşkı kondurdum yüzüne*

Şekil 53: Bakınız Endamıma Adlı Eser Notası

Kaynak: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Vecihe Daryal Koleksiyonu (12), 11-11 Sayfalar.

3.2.3. Mahur Vals (Ben Sana Kalbimi Verdim Deme Artık Bu Da Hiç)

MAHUR VALS

Ben sana kalbimi verdim deme artık bu da hiç

USÛL: Yürük Semaî

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

ARANAĞME

GÜFTE: -

The musical score is written in 8/8 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of seven staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp, and a time signature of 8/8. The melody is written on a single staff. The lyrics are written below the staff. The score includes various musical notations such as eighth notes, quarter notes, and rests. There are also some special symbols like a '3' with a horizontal line and a '3' with a vertical line. The lyrics are in Turkish and are written in a stylized font. The score ends with a double bar line and a repeat sign.

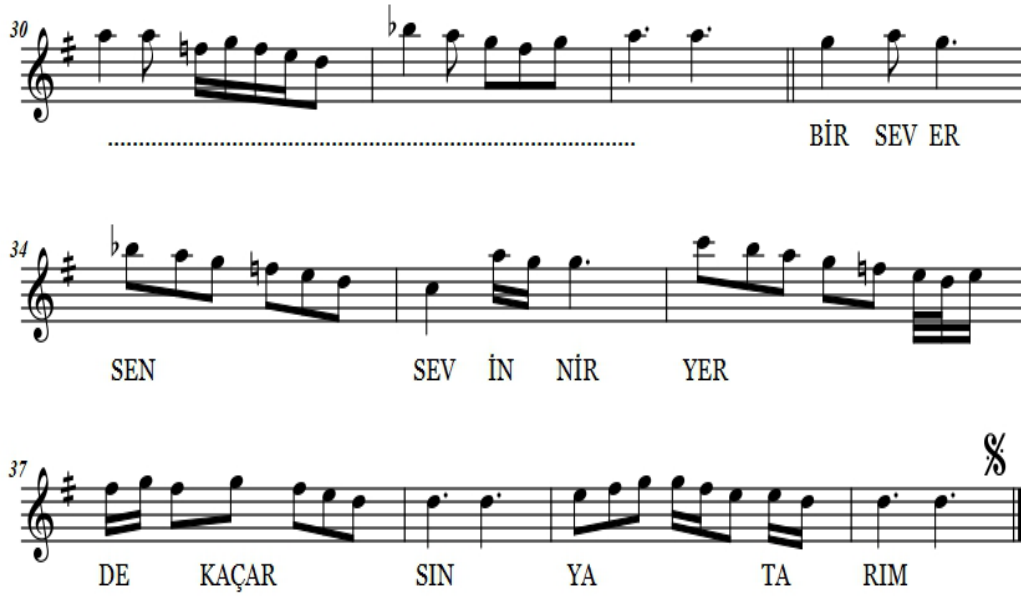
BEN SA NA KAL Bİ Mİ VER DİM

DE ME AR TIK BU DA HİÇ SAZ.....

..... DEL DEŞ İS TER

SEN EĞER PAR ÇA LA YIP

KA NI NI İÇ SAZ.....

*Ben sana kalbimi verdim deme artık bu da hiç
Del deş istersen eğer parçalayıp kanını iç
Bir seversen sevinir yerde, kaçarsın yatarım*

*Ben sana kalbimi verdim deme artık bu da hiç
Del deş istersen eğer parçalayıp kanını iç
Öyle bir halete düştüm ne elemdir ne sevinç*

Şekil 54: Ben Sana Kalbimi Verdim Deme Artık Bu Da Hiç Adlı Eser Notası

Kaynak: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Vecihe Daryal Koleksiyonu (12), 16-16 sayfalar.

3.2.4. HÜZZAM ŞARKI (Bir Bakışın Kalbime Verdi Sızı)

HÜZZAM ŞARKI

Bir bakışın kalbime verdi sızı

USÛL: Aksak

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

GÜFTE: -

BİR BA KIŞ IN KAL Bİ ME VER

VER Dİ Sİ Zİ SAZ.....

GÖZ LE Rİ MERHA MET Lİ GÖ NÜL

HİR Sİ Zİ SAZ.....

GÖZ LER Rİ MERHA MET Lİ

15 GÖNÜL HIR SI ZI

18 AŞ KI MIN HİÇ GEÇ ME YE
BE Nİ YAK DI MAÇ KA LI

20 CEK TİR SI ZI
ÇER KEZ KI

23 SON
ZI

*Bir bakışın kalbime verdi sızı
Gözleri merhametli gönül hırsızı
Aşkımın hiç geçmeyecektir sızı
Beni yakdı maçkalı çerkez kızı*

Şekil 55: Bir Bakışın Kalbime Verdi Sızı Adlı Eser Notası

Kaynak: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Vecihe Daryal Koleksiyonu (12), 13-13 Sayfalar.

3.2.5. Sabâ Şarkı (Gözümde Nazlı Simanın Hayali)

SABÂ ŞARKI
Gözümde nazlı simanın hayali

USÛL: Sofyan BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: -

GÖZÜM DE NAZ LI Sİ MA NIN
HA YA Lİ SE Nİ YOK TUR
U NUT MAK İH Tİ MA
1. Lİ 2. Lİ SE NİN AŞ KIN
LA BUL DUM HER KE MA Lİ
SON ARANAĞME
SAZ.....
16
18

*Gözümde nazlı simanın hayali
Seni yoktur unutmak ihtimali
Senin aşkınla buldum her kemali*

Şekil 56: Gözümde Nazlı Simanın Hayali Adlı Eser Notası ¹

Kaynak: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Vecihe Daryal Koleksiyonu (12), 17-17 Sayfalar.

¹ TRT repertuvarında Udi Neşet Bey'e ait 5500 numaralı arşiv kodunda güfteleri benzer fakat besteleri açısından farklı olarak Hüseyini bir eser bulunmaktadır. Bkz. <https://www.devletkorosu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korosu Arşivi.

3.2.6. Sabâ Şarkı (Güzelsin Dil-Rûbasın Bî Bedelsin)

SABÂ ŞARKI

Güzelsin dil-rûbasın bî bedelsin

USÛL: Evfer

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

GÜFTE: -

GÜ ZEL SİN DİL RÛ BA

SİN BÎ BE DEL SİN

GÜ ZEL SİN

HEP GÜ ZEL LER

DEN GÜ ZEL SİN

GÜ ZEL SİN HEP GÜ ZEL

LER DEN GÜ ZEL

SİN SAZ..... ŞEB-İ SEV

20 DA YA BİR

23 FECR-İ E MEL SİN SAZ.....

25 ŞEB-İ SEV DA YA

28 BİR FECR-İ E MEL SİN

31 SON

ARANAĞME

32

34

37

Şeb: Gece
 Sevda: Karanlık
 Şeb-i Sevda: Sevda Gecesi
 Fecr: Gün doğumundaki aydınlık ışık

*Güzelsin dil rûbasın bî bedelsin
 Güzelsin hep güzellerden güzelsin
 Şeb-i sevdaya bir fecr-i emelsin*

Şekil 57: Güzelsin Dil Rûbasın Bî Bedelsin Adlı Eser Notası

Kaynak: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Vecihe Daryal Koleksiyonu
 Dosya (9/4, 9/5) 246-247 Sayfalar.

3.2.7. Mahur Şarkı (Kır Kır Kadehi Badeyi Dök Raksa Kıyam Et)

MAHUR ŞARKI

Kır kır kadehi badeyi dök raksa kıyam et

USÛL: Türk Aksağı

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

GÜFTE: -

KIR KIR KA DE Hİ BA

DE Yİ DÖK RAK SA KI YAM

ET SAZ.....

DÖK SAÇ LA RI NI AK LI PE Rİ

ŞA NI MA DAR

1. 2.
ET ET VUR TEK ME Yİ HA
LA ZİM İ SE BAS

İL LE Rİ AT ZEV
GÖĞ SÜ ME RAKS A

28 Kİ Nİ TAM ET
DE VAM ET
ARANAĞME

30 SON

35

39

*Kır kır kadehi badeyi dök raksa kıyam et
Dök saçlarımı akl-ı perişanıma dam et
Vur tekmeyi hailleri at zevkini tam et
Lazım ise bas göğsüme geç raksa devam et*

Şekil 58: Kır Kır Kadehi Badeyi Dök Raksa Kıyam Et Adlı Eser Notası

Kaynak: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Vecihe Daryal Koleksiyonu (12), 14-14 Sayfalar.

3.2.8. Hicaz Kanto (Neva'da) (Maçkanın Şen Parkına)

HİCAZ KANTO (NEVA'DA)
Maçkanın şen parkına

USÛL: Çifte Sofyan BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: -

MAÇ KA NIN ŞEN PAR KI NA

MAÇ KA NIN ŞEN PAR KI NA GEL HA VUZ UN

BA ŞI NA GEL HA VU ZUN BA ŞI NA

YAL NIZ BÜL BÜ LÜ DİN LE

YAL NIZ BÜL BÜ LÜ DİN LE

13

15

*Maçkanın şen parkına
Gel havuzun başına
Yalnız bülbülü dinle
Hiç göz etme gelene*

1-

2- *Bakınız o yürüyüşe
O güzel sallayışa
Sen dersin bu işe
Tıpkı benzer gelene*

3- *Bak bir beyaz koluna
Bir de tombul eline
Takarım parmağına
Gelse pırlanta yüzük*

Şekil 59: Maçkanın Şen Parkına Adlı Eser Notası ²

Kaynak: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Vecihe Daryal Koleksiyonu (12), 18-19 Sayfalar.

² Eserden sonra yarım bırakılmış 3 satır nota vardır.

3.2.9. Nihâvend Şarkı (Mecnuna Çevirdin Beni Candan da Geçirdin)

NİHAVEND ŞARKI
Mecnuna çevirdin beni candan da geçirdin

USÛL: Sengin Semaî
ARANAĞME
BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: -

MEC NU NA ÇE VİR DİN BE Nİ CAN DAN DA
GE ÇİR DİN SAZ..... GÖN LÜN DU DA ĞİN
DAN BA NA BİR BU SE İ ÇİR DİN
1. 2. SAZ..... SAZ..... YAK TIN BÜ TÜN EZ
VÂ KI MI TÂ RU HU MA GİR DİN
SAZ.....

*Mecnuna çevirdin beni candan da geçirdin
Gönlün dudağından bana bir buse içirdin
Yaktın bütün ezvâkımı tâ ruhuma girdin*

Şekil 60: Mecnuna Çevirdin Beni Candan da Geçirdin Adlı Eser Notası

Kaynak: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Vecihe Daryal Koleksiyonu (12), 15-15 Sayfalar.

3.2.10. HÜZZAM ŞARKI (Nazlı Bir Şuhu İdin Gamla Geçen Sevdamin)

HÜZZAM ŞARKI

Nazlı bir şuhu idin gamla geçen sevdamin

USÛL: Aksak

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

GÜFTE: Ahmet Refik ALTINAY

NAZ LI BİR ŞU HU İ DİN GAM

LA GE ÇEN SEV DA

MIN SAZ..... A DA LAR DAN

Yİ NE SEYR OL DU GÜ ZEL

EN DA MIN

A DA LAR DAN Yİ NE SEYR OL

DU GÜ ZEL EN DA

MEYAN

15 MIN SAZ..... HÜS NÜ DA

17 Ğİ DE RUN TAT LI YE ŞİL

19 GÖZ LE RİN RİN SON

ARANAĞME

22

24

*Nazlı bir şuhu idin gamla geçen sevdamin
Adalardan yine seyr oldu güzel endamin
Hüsnü dağı derun tatlı yeşil gözlerin*

Şekil 61: Nazlı Bir Şuhu İdin Gamla Geçen Sevdamin Adlı Eser Notası

Kaynak: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Vecihe Daryal Koleksiyonu (12), 12-12 Sayfalar.

3.2.11. Kürdili Hicazkâr Şarkı (O Güzel Göğsüne Bir Ud Oluvermek Emelim)

KÜRDİLİHİCAZKÂR ŞARKI O güzel göğsüne bir ud oluvermek emelim

USÛL: Aksak

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: Fahreddin Osman Bey

O GÜ ZEL GÖĞ SÜ NE BİR UD

O LU VER MEK E ME LİM

OF OF

BE Nİ SÖY LET BE Nİ AĞ LAT BE Nİ İN LET

GÜ ZE LİM SAZ.....

BE Nİ SÖY LET BE Nİ AĞ LAT BE Nİ İN LET

MEYAN

GÜ ZE LİM SAZ..... ŞU U MUL MAZ

20 HE YE CAN DAN GE Lİ VER SİN

22 E CE LİM OF

24 OF SON %

ARANAĞME

26

29 1.

32 2.

*O güzel göğsüne bir ud oluvermek emelim
Beni söylet beni ağlat beni inlet güzelim
Şu umulmaz heyecandan geliversin ecelim*

Şekil 62: O Güzel Göğsüne Bir Ud Oluvermek Emelim Adlı Eser Notası ³

Kaynak: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Vecihe Daryal Koleksiyonu (67), 6-7 Sayfalar.

³ Bestekârı TRT Repertuarında “Vitali Efendi (Kanuni)” şeklinde kayıtlı. Bkz. <https://www.devletkorusu.com/>, Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Devlet Korusu Arşivi.

3.2.12. Muhayyer Şarkı (Seviyorum Seni İnan)

MUHAYYER ŞARKI
Seviyorum seni inan

USÛL: Sofyan
ARANAĞME

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)
GÜFTE: -

SE Vİ YO RUM SE Nİ İ NAN SOL DUR MA SIN SE Nİ

HİC RAN SOL DUR MA SIN SE Nİ HİC RAN

HA YA LİM DE BİR Çİ ÇEK SİN HA YA LİM DE BİR Çİ

ÇEK SİN NE O LUR DU BE NİM

OL SAN NE O LUR DU BE NİM

OL SAN SON

OL SAN

*Seviyorum seni inan
Soldurmasın seni hicran
Hayalimde bir çiğeksın
Ne olurdu benim olsan*

*Hayalimde bir çiğeksın
Bir sevimli kelebeksın
Sevilecek seveceksın
Ne olurdu benim olsan*

*Unutamam seni asla
Kalbim dolu ihtirasla
Günden güne daha fazla
Seviyorum seni inan*

Şekil 63: Seviyorum Seni İnan Adlı Eser Notası

Kaynak: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Vecihe Daryal Koleksiyonu (39), 41-41 Sayfalar.

3.2.13. Hicaz Şarkı (Gerçi O Güzel Gözlerine Mâil Olan Var)

HİCAZ ŞARKI

Gerçi o güzel gözlerine mâil olan var

USÛL: Sengin Semâi

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

GÜFTE: -

GER Çİ O GÜ ZEL GÖZ LE Rİ NE

MÂ İL O LAN

VAR

AŞ KIN DAN Ö LEN MÜC RİM O LAN

KÂ TİL O LAN

VAR AŞ KIN DAN Ö LEN

MÜC RİM O LAN KÂ TİL

O LAN VAR

14 AL LÂH DE RÎM BEN

15 DOĞ RU SU DÎ

16 DÎ YE MEM BİR

17 SON ŞEY

ARANAĞME

18

20

22

*Gerçi o güzel gözlerine mâil olan var
 Aşkından ölen mücrim olan kâtil olan var
 Allâh derim ben doğrusu diyemem bir şey
 Bir âlet-i hüsn olduğuna kâil olan var*

Şekil 64: Gerçi O Güzel Gözlerine Mâil Olan Var Adlı Eser Notası ⁴

Kaynak: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı, Laika Karabey Koleksiyonu.

⁴ TRT repertuarında “İbrahim Efendi (Klarnetçi)”, “Serkis Efendi (Udi-Büyük)” ve bir belirsiz bestekârın aynı eseri bestelediği gözükmemektedir. Fakat İbrahim Efendi’nin bestesi “Hüzzam”, Serkis Efendi’nin Bestesi “Hüseyin” ve Kimliği belirsiz olan bestenin ise makamı “hicaz” olarak gözlemlenmektedir. Kimliği belirsiz olan bestenin Mısırlı Udi İbrahim efendiye ait olmadığı melodik unsurlar incelenerek belirlenmiştir.

3.2.14. Hicaz Şarkı (Benzin Sararan Taze Çiçekler Gibi Soldu)

HİCAZ ŞARKI

Benzin sararan taze çiçekler gibi soldu

USÛL: Cûrcûna

BESTE: Mısırlı İbrahim Efendi (Udi)

GÜFTE: -

BEN ZİN SA RA RAN TA

ZE Çİ ÇEK LER

Gİ Bİ SOL DU

EY KIZ SA NA BİR DEN

Bİ RE BİL MEM SON

Kİ NE OL DU

KİR PİK LE Rİ MİN ÜS TÛ NE GÖZ

YAŞ LA RI DOL DU SAZ.....

10/16

*Benzin sararan taze çiçekler gibi soldu
Ey kız! sana birden bire bilmem ki ne oldu
Kırpıklarımın üstüne göz yaşları doldu
Ey kız! sana bilmem ki birden bire ne oldu*

Şekil 65: Benzin Sararan Taze Çiçekler Gibi Soldu Adlı Eser Notası

Kaynak: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Vecihe Daryal Koleksiyonu
Dosya (3/4, 3/4, 3/6) 589-589 Sayfalar.

SONUÇ

“Türk Müziği’nde Mısırlı İbrahim Efendi ve Besteleri” konulu yüksek lisans çalışması özellikle döneminin diğer bestekârlarından etkilenen ve bu mûsikîşinasların yüksek mûsikî beğenisini eserleriyle ortaya koyan Mısırlı (Udi) İbrahim Efendi’nin, Türk mûsikîsindeki yeri ve katkılarını incelemekten müteşekkildir.

Mısırlı İbrahim Efendi’nin Türk mûsikîsine katkıları incelendiğinde belirlenen en önemli husus repertuvarda notası bulunmayan 14 adet sözlü eserinin repertuvara kazandırılması ve dönemindeki piyasa, fasıl ve klasik mûsikî anlayışının günümüz literatüründe değerlendirilmesine olanak sağlamaktır. Çalışmanın I. bölümünde Gayrimüslim bestekârlar incelenmiştir. Burada Osmanlı Devleti’nin farklı etnik grup, yabancılara gösterdiği tutum ve hoşgörü neticesinde dönemin Türk mûsikîsinin ulusallaşması ve gelişmesine katkıda bulunan bestekârlar tespit edilip belirtilmiştir.

II. Bölümde bölümünde Mısırlı İbrahim Efendi’nin hayatı ve sanatçı kişiliği üzerinde inceleme yapılmıştır. Burada Mısırlı İbrahim Efendi’nin mûsikî ve eğitim alanlarındaki başarılarının yanı sıra Milletvekilliği misyonunu da başarıyla yerine getirerek siyasi alanda da etkin olduğu tespit edilmiştir. Kendisinin de müsevî olmasının yanı sıra aynı dönemde yaşadıkları farklı dinlere mensup sanatkârlarla birlikte, tekkelerde hoşgörü ile karşılanıp bu tekkeleri ziyaret ederek onur konukları olarak adlandırıldıkları ve kendilerini mûsikî alanında geliştirdikleri belirlenmiştir. Mısırlı İbrahim Efendi’nin aile fertlerinden oğlu ve kardeşinin de mûsikî ile meşgul oldukları ve kaynaklarda oğlundan ziyade kendisinden söz edilmeyen bir kız çocuğunun da olduğu yapılan araştırmalar sonucunda tespit edilmiştir. Ayrıca, aynı dönemde bulunan Hânende İbrahim Efendi ile karıştırılmaması gerektiği gerekçeleriyle sunulmuştur.

III. Bölümde çalışmamızın esasını teşkil eden Mısırlı İbrahim Efendi’nin repertuvarda kayıtlı olan eserlerinin tahsisi yapılmış ve repertuvarda kayıtlı olmayan eserleri notaya alınarak repertuvara kazandırılmıştır. Tashihi yapılan ve Repertuvarda bulunan 58 adet eserden 7 tanesinin notalarına ulaşılammış olup bu eserler:

- 1- “Çılgın Geceler Gölge Yollarda Öpüştük” adlı 3021 arşiv numaralı hüzzam makamındaki eser.
- 2- “Güzelsin Bir Gül Gibi” adlı Uşşak makamındaki eser.
- 3- “İltiyam Bulmaz mı Sinem Yaresi” adlı Tahir makamındaki eser.
- 4- “Kadıköylü Bir Güzeli Öptüm Fakat Gücendi” adlı Acemkürdi makamındaki eser.

5- “Sevdimdi Seni Can ü Gönülden a Güzel Kız” adlı 9868 arşiv numaralı Kürdili Hicazkâr makamındaki eser.

6- “Sevdaıyım Beni Kıırma Civanım” adlı 9765 arşiv numaralı Rast makamındaki eser.

7- “Yanakların Gül Olsun” adlı Nihâvend makamındaki eser.

Yapılan çalışma sonucunda; Mısırlı İbrahim Efendi’nin hayatı hakkındaki bilgiler tasnif edilip kendisinin bilinmeyen yönleri sunulmuştur. Mısırlı İbrahim Efendi’nin bestelemiş olduğu ve Repertuvarda notalarına ulaşabildiğimiz 49 sözlü, 2 adet saz eseri olduğu ortaya konulmuştur. Repertuvara kazandırılan 14 eserle birlikte toplamda 65 adet eserin notalarının bulunduğu, bunların içinde 63 sözlü ve 2 adet saz eseri yer almakta olup, notaları olmayan eserler de dahil edildiğinde toplamda 72 eserin günümüze ulaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu araştırmanın, özellikle mûsikî mirasımıza sahip çıkacak ve mûsikîmizin önemli beste, bestekârları hakkında çalışma yapacak olan araştırmacılara yol göstermesi amacıyla faydalı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Ak, A. Ş. (2009). *Türk Musikisi Tarihi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Aksüt, S. (1993). *Türk Mûsikîsi'nin 100 Bestekârı*. İstanbul: İnkılâp Kitabevi.
- Aksüt, S. K. (1967). *500 Yıllık Türk Musikisi Antolojisi*. İstanbul: Türkiye Yayınevi.
- Ataman, A. M. (1947). *Musiki Tarihi*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Başer, F. Â. (1996). *Türk Mûsikisinde Abdülbâki Nâsır Dede (1765-1821)*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslâm Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı.
- Berker, E. (1985). Türk Musikisinde Dönemler. *Erdem Dergisi*, 147-168.
- Besli, N. (2022). Az Bilinen Yönleriyle Ali Ufkî Bey. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 10(4), 145-154.
- Can, M., & Levendoğlu, N. (2002). Geleneksel Türk Sanat Müziği Terminolojisinde Çok Kültürlü Unsurlar. *G.Ü Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi* 22/3, 239-245.
- Çubukçu, İ. A. (1985). Türk Filozofu Farabi ve Düşüncesi. *BELLETEN*, 49(194), 273-286.
- Galanti, A. (1947). *Türkler ve Yahudiler Tarihî, Siyasî Tetkik*. İstanbul: Tan Matbaası.
- Gültepe, G., & Berkli, Y. (2016). Sanat Metafor ve Dönüşüm. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi*, 44-51.
- Güray, C., & Tokaç, M. S. (2013). XVII. Yüzyıl Osmanlı Müzik Geleneği ve Buhurizade Mustafa İtri Efendi. *Folklor/Edebiyat*, 19(75), 193-210.
- İlgar, K. (2014). *XIX. Yüzyıl Osmanlı-Türk Müziği Ekseninde Bestekâr Kemânî Tatyos Efendi'nin Müzikal Kimliği Üzerine Bir İnceleme*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Bilimleri Anasanat Dalı.
- Jackson, M. (2013). *Mixing Musics Turkish Jewry and the Urban Landscape of a Sacred Song*. Stanford, California: Stanford University Press.
- Karabaşoğlu, C. (2010). *ABDÜLKÂDİR-İ MERÂĞÎ'NİN MAKÂSİDU'L-ELHÂN ADLI ESERİ*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlahiyat Anabilim Dalı İslam Tarihi ve Sanatları Bilim Dalı.
- Karasar, N. (2002). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım Ltd. Şti.
- Kaya, M. (1965). *Fârâbî* (Cilt 12). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Kaya, M. (2002). *Kindî* (Cilt 26). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

- Kılıç, A. (2022). Klasik Türk Müziği Viyolonsel Eğitiminde Ermeni Bestekârların Kanto Bestelerinin Süpürde Akortta Öğretimi. *Uluslararası Anadolu Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(1), 215-245.
- Kılıç, K. (2019). 19. Yüzyılda Osmanlıda Müzik Olgusu ve Dönemin Yenilikçi Padişahları. *İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 551-570.
- Koç, F. (2003). *Sultan III. Selim Hân'ın Mûsikî Eserlerinin Müzikal Analizi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlahiyat Anabilim Dalı İslâm Tarihi ve Sanatları Bilim Dalı.
- Koç, F. (2010). *Abdülaziz B. Abdülkâdir Merâğî ve "Nekâvetü'l-Edvâr" İsimli Eserinin XV. Yüzyıl Mûsikî Nazariyatındaki Yeri*. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslâm Tarihi ve Sanatları (Türk Din Mûsikîsi) Anabilim Dalı.
- Koç, F. (2015). Buhûrîzâde Mustafa İtrî'nin Hânendeliği, Bestekârlığı ve Türk Müziği Makamlarını Kullanma Tekniği. *Tarih Okulu*, 8(23), 85-96.
- Kolukırık, K. (2009). İbni Sinâ'nın Mûsikînin Temel Konularına Yaklaşımı Ve Onun Mûsikî Anlayışında Fârâbî'nin Etkisi. *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 8(2), 371-383.
- Kurt-Ursula, R. (2007). *Türkiye'nin Müziği*. (S. Sun, Çev.) Ankara: Sun Yayınevi.
- Maxim, M. (1988). *Kantemiroğlu (Dimitrie Cantemir)* (Cilt 24). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Netton, I. (2005). *Farabi ve Okulu*. (M. Vural, Çev.) Ankara: Elis Yayınları.
- Oter, T. (2016). *Kevserî Mecmuası'nda Bulunan Büyük Usûllü Peşrevlerin Transkripsiyonu ve İncelenmesi*. Ankara: Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Türk Müziği Anabilim Dalı.
- Öcal, Y. (2004). *Tarihin Işığında Gayrimüslim Türkler*. İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık.
- Özalp, M. N. (1986). *Türk Musikisi Tarihi Derleme* (Cilt 1-2). Ankara: TRT Müzik Dairesi Başkanlığı.
- Özcan, N. (1989). *Abdûlbâki Nâsır Dede* (Cilt 1). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Özcan, N. (1989). *Limonciyan, Hamparsum* (Cilt 27). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Özcan, N. (1994). *Ebûbekir Ağa* (Cilt 10). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Özcan, N. (1997). *Hâfız Post*. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

- Özcan, N. (1999). *İtrî Efendi, Buhûrîzâde* (Cilt 19). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Özcan, N. (2010). *Şen, Bimen* (Cilt 38). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Özcan, N. (2011). *Tatyos Efendi* (Cilt 40). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Özcan, N. (Ankara). *Mecmûa-i Sâz ü Söz* (Cilt 28). 2003: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Özcan, N., & Çetinkaya, Y. (2006). *TDV İslâm Ansiklopedisi* (1 b., Cilt 31). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Öztuna, Y. (1974). *Türk Musikisi Ansiklopedisi* (Cilt 2). İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Öztuna, Y. (2006). *Türk Mûsikîsi: Akademik Klasik Türk San'at Mûsikîsi'nin Ansiklopedik Sözlüğü I-II*. Ankara: Orient Yayınları.
- Popescu-Judet, E. (1988). *Mûsiki Dimitrie Kantemir* (Cilt 24). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Popescu-Judet, E. (1998). *XVIII. Yüzyıl Musiki Yazmalarından Kevserî Mecmuası Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme* (Birinci b.). İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Rona, M. (1960). *50 Yıllık Türk Musikisi: Bestekârları ve Besteleri Güfteleri*. İstanbul: Türkiye Yayınevi.
- Rona, M. (1970). *Yirminci Yüzyıl Türk Musikisi Bestekârları ve Besteleri Güfteleri*. İstanbul: Türkiye Yayınevi.
- Selimoğlu, Ö. (2012). *Ahmed Emîn Ed-Dîk'in "Neylû'l-Ereb Fî Mûsika'l-Efrenç Ve'l-Arab" Adlı Mûsikî Risâlesi*. Ankara: Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi İslam Tarihi ve Sanatları (Türk Din Mûsikîsi) Anabilim Dalı.
- Songur, S. (1999). *Ermeni Asıllı Bestekar ve İcracılarımızın Hayatları, Musikimizdeki Yeri ve Etkileri*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tura, Y. (2006). *Tedkîk ü Tahkîk İnceleme ve Gerçeği*. İstanbul: Çağlar Yayınları.
- Turabi, A. H. (1996). *el-KİNDÎ'NİN MÛSİKÎ RİSÂLELERİ*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslâm Tarihi ve Sanatları Bölümü Türk Din Musikisi Anabilim Dalı.
- Turabi, A. H. (1999). *İbn-i Sînâ (mûsikî)* (Cilt 20). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi.
- Uslu, R. (2021). Kindi'nin Eserinde Müzik Terapi. *Yegâh Mûsikî Dergisi*, 4(1), 1-14.

- Uygun, M. N. (1996). *Safiyuddîn Abdulmu'min Urmevî ve "Kitâbu'l-Edvâr"ı*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslâm Medeniyeti ve Sosyal Bilimler Anabilim Dalı.
- Uzun, M. İ. (2012). *Gazi Giray II "Edebî Yönü"* (Cilt 13). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Yeşilçay, T. (2005). *Klasik Türk Müsiki'sinde Zaharya ve Eserleri*. Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yıldırım, F. (2011). Geçmişten Günümüze Türk Müziğinde Toplu İcra Anlayışı Üzerine Bir İnceleme. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 1/30, 129-143.
- Yılmaz, K. (2016). *Klasik Türk Müziğinde Azınlık Besteciler*. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Ana Bilim Dalı.
- Yöre, S. (2008). Osmanlı/Türk Müzik Kültüründe Levanten Müzikçiler. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*(24), 413-437.
- Zilciyan, V. (2019). *Vasilaki Efendi* (Gözden Geçirilmiş 3. Basım b., Cilt Ek-2). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

EK

Ek 1: Aşkınla Yanan Dertli Başım Hep Dolu Kardır Adlı Eserin Orjinal Notası

Musical notation on staves with Persian lyrics and handwritten notes.

Handwritten notes include:

- 48
- Kader
- yaghtak
- Vacht

Chamli Skender—Téléphone Stamboul 1836

Stamboul Beyazid en face de l'Ex-Malié N° 18

Kaynak: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Vecihe Daryal Koleksiyonu (39), 52-52 Sayfalar.

Ek 2: Bakınız Endamıma Adlı Eserin Orijinal Notası

[illegible]

Kaynak: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Vecihe Daryal Koleksiyonu (12), 11-11 Sayfalar.

Ek 3: Ben Sana Kalbimi Verdim Deme Artık Bu Da Hiç Adlı Eserin Orijinal Notası

Handwritten musical score for the song "Ben Sana Kalbimi Verdim Deme Artık Bu Da Hiç". The score is written on ten staves. The first staff is a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 6/8 time signature. The lyrics are written in Ottoman Turkish script below the staves. The score is signed "Nakur" in the top right corner. The number "13" is written in red ink in the top right corner. The score is written in ink on aged paper.

Ben sana kalbimi verdim deme artık bu da hiç

به کافتمی ویدم دیمه آرقه بود هیچ

دل دیکه ایستور یار چار بوبت فانی هیچ

بر سه ده رسک سوزینیر ده فاجیه سه یاتارم

ادیم یو حاله در جسم سه فطره نخورده سوینج

تضای زاده شاملی اسکندر

Kaynak: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Vecihe Daryal Koleksiyonu (12), 16-16 sayfalar.

Ek 4: Bir Bakışın Kalbime Verdi Sızı Adlı Eserin Orijinal Notası

Hacı İzzet Paşa

10

Bir Bakışın Kalbime Verdi Sızı

18

Kaynak: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Vecihe Daryal Koleksiyonu (12), 13-13 Sayfalar.

Ek 5: Gözümde Nazlı Simanın Hayali Adlı Eserin Orijinal Notası

Handwritten musical score for the song "Gözümde Nazlı Simanın Hayali". The score is written on ten staves. The first staff begins with the title "Gözümde Nazlı Simanın Hayali" and the number "14" in red. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and bar lines. The lyrics are written in Persian script below the staves. The score concludes with the title "Gözümde Nazlı Simanın Hayali" and the word "ایضا" (Ayni) in Persian script.

بازیدده سابق مالیه قارشوسنده نومرو ۱۸

Kaynak: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, Vecihe Daryal Koleksiyonu (12), 17-17 Sayfalar.

Ek 6: Mısırlı İbrahim Efendi'nin Fotoğrafları⁵

⁵ 1. Görsel: 1930'larda Türk Gülşen-i Mûsikî Heyeti içinde Mısırlı İbrahim Efendi (dairenin içinde).

2. Görsel: Udi Mısırlı İbrahim Efendi'nin Şen gözlerine neş'e veren adlı eserinin Kürdilihicazkar makamında olan nota kitabının kapağında resmi bulunmaktadır. Bu eser İstanbul'da Şamlı İskender tarafından yayımlanmıştır.

Kaynak: Jackson, M. (2013). *Mixing Musics Turkish Jewry and the Urban Landscape of a Sacred Song*. Stanford, California: Stanford University Press.

ÖZ GEÇMİŞ

Ad Soyad: Ahmet Hakan DEMİR	
Eğitim Bilgileri	
Lisans	
Üniversite	Sakarya Üniversitesi
Fakülte	Devlet Konservatuvarı
Bölümü	Türk Müziği
Makale ve Bildiriler	
1. Demir, A.H. (2022). Türk Sanat Müziği Alanında Yapılan Lisansüstü Çalışmaların Bibliyometrik Analizi. O. Topoğlu, & E.E. Topoğlu (Dü.), 3. Uluslararası Müzik Araştırmaları Öğrenci Kongresi içinde (s. 47-59). Aydın: Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü.	